

PIARISTA DIÁK

Kedves Piarista Öregdiáktársak!

Szeretettel adjuk közre a 2023-as év elején megválasztott Zsódi Viktor tartományfőnök atyával készült interjút, amelyet Vámosy Erzsébet készített, és a Magyar Kurír katolikus hírportálon jelent meg.

A Piarista Rend Magyar Tartományának káptalanja 2023. február 28-án Zsódi Viktort választotta meg tartományfőnöknek a következő négy évre. Vele beszélgettünk a budapesti Piarista Gimnázium könyvtárában.

– *Milyen érzések és gondolatok töltötték el, amikor megválasztották?*

– Nagyon megtisztelő, hogy a rendtársak rám gondoltak, hogy a piaristák úgy látták jónak, ha a mostani helyzetben engem bízhatnak ezzel a feladattal. Megrendítő volt, amikor szembesültem a megválasztással. Elsősorban a Jóistenre, másodsorban a rendtársaimra tudok támaszkodni a szolgálatomban, és természetesen mindazokra, akik a piarista közösségben jelen vannak: a munkatársakra, diákokra, öregdiákokra, önkénteseinkre. Érzem a támogatásukat, ami nem csupán a gratulációkban nyilvánul meg, hanem az együttműködésben, a konkrét segítségnyújtásban és a közös felelősségvállalásban is.

– *Előbb lett egyházmegyes pap, s a szentelése után lépett be a rendbe.*

– Gimnazista koromban már vonzott a tanári pálya, végzősként mégis úgy döntöttem, hogy egyházmegyes papnövendék leszek. Jelentkeztem a Szeged-Csanádi Egyházmegyébe. A lelkipásztori és az iskolai munkát mindig együtt képzeltem el. E kettő összekapcsolódása számomra a legkézzelfoghatóbban Szegeden, a piarista gimnáziumban mutatkozott meg. Ahogy megismertem a piaristákat, lassanként megszületett bennem a döntés, hogy ebbe az irányba szeretnék továbblépni.

Zsódi Viktor Sch. P. tartományfőnök

Fotó: Merényi Zita

– *Állami gimnáziumba járt, gimnazistaként tehát még nem találkozott a piarista neveléssel.*

– Több rendtársam is van, akik nem piarista iskolába jártak, ám nagyon őszintén és hitelesen képviselik a rend értékeit. Úgy gondolom, feladatunk minél szélesebb körben megismertetni ezeket az értékeket azokkal is, akik nem feltétlenül voltak piarista növendékek, de ehhez a lelkiséghez szeretnének kapcsolódni például a Kalazancius Mozgalmon keresztül.

– *Hívő családból származik? Mi vezette a papi hivatáshoz?*

– A hívő attitűd folyamatos feladat az ember számára. Nem lehet egyszerűen azt mondani, hogy a hitet innen vagy onnan, az iskolából vagy a családból kapjuk. Mindannyiunknak személyesen kell megküzdenünk érte, mindennap. Az a hitbeli tapasztalat, ami a papság és a szerzetesség felé vitt, egy fiatal felnőttkori döntés volt a Jóisten és az Egyház mellett. A papság az egyén és a Jóisten közötti viszony. Nem emocionális kérdés, hanem elhatározás, amit örömmel vállalok mindennap. Jól emlékszem, milyen megfontolt, átgondolt és átmádkozott döntések vezettek a papsághoz és a piarista szerzetesi hivatáshoz. Ezekben soha nem egyedül van jelen az ember, hanem ott van Isten kegyelme is.

– *Hogyan alakult az élete a piaristáknál?*

– Budapesten, Szegeden, majd Mosonmagyaróváron voltam. A hittanári munka nagy kihívásokkal és rengeteg szépséggel jár. Minden óra, minden tanév egy új kaland, új feladat, amit nehéz lenne rutinból megoldani. Az ember idővel persze szert tesz bizonyos gyakorlatra, könnyebbé válik a tanítás, de soha nem lehet ugyanazt kétszer ugyanúgy elmondani, ahogyan a többi tantárgy esetében sem. Nagyon érdekelt, hogyan lehet az Egyház kétezere éves tanításáról úgy beszélni, hogy az a mai fiatalok számára befogadható és hiteles legyen. Voltak sikereim, de olykor kudarcaim is e téren.

– *Hogyan beszélt róla? Mi volt a titka?*

– A hittantanulás nem pusztán definíciók és évszámok elsajátítása, hanem személyes átgondolása annak, hogy mindaz, amit Egyház elém ad, hogyan érinti az életemet,

az egész egzisztenciámat. Tudni kell bátorítani az embereket, hogy ne csak megértsék, hanem a saját nyelvükre fordítsák is le a hitigazságokat. A pütkösi nyelvcsodánál mindenki a saját anyanyelvén hallotta, amit hirdettek neki. Ez a csoda ma is megtörténik, de nem pusztán a különböző nemzetek nyelvén, hanem úgy, hogy mindenki a maga személyes nyelvén érti meg, amit az Egyház üzen. Minden egyes hittanórán kérdés lehet, hogy ez megtörténik-e. Sokszor igen, de olykor várni kell rá.

– *A katolikus hittanérettségi tételkészítő bizottságának elnöke is lett.*

– A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia bízott meg ezzel a megtisztelő feladattal. Egy ideje érettségi elnöként is működtem, Szegeden, Pesten, Mosonmagyaróváron érettségiztettem. A püspöki konferencia az Oktatási Hivatallal közösen működteti ezt a bizottságot, amelynek az a feladata, hogy közösséget, rendszeres találkozási alkalmat biztosítson a hittanároknak. A Katolikus Pedagógiai Intézetben minden alkalommal izgalmas és előremutató, pezsgő párbeszéd alakult ki a tanárok között.

– *Osztályfőnök volt Budapesten és Szegeden, az utóbbi helyen a kollégium vezetője is, majd Mosonmagyaróváron intézményvezető. Hogyan élte meg ezeket a szerepeket?*

– Szegeden nagyon élveztem, hogy számíthattam az osztályomba járó tanulók együttműködésére. Ferenc pápa az Egyház megújításával összefüggésben sokszor beszél a szubszidiaritásról. Eszerint minden döntést azon a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni, ahol a legtöbb kompetencia áll rendelkezésre hozzá. Örültem, amikor úgy szerveztünk osztálykirándulást, hogy a diákok csoportjai különböző alternatívákat dolgoztak ki programmal és költségvetéssel, majd szavaztunk arról, hogy melyiken szeretnénk részt venni. Így az osztály a lehetőségek mérlegelése után közös döntést hozott. Ha aztán a kiránduláson valami unalmasnak bizonyult, rögtön mondhattam: srácok, ezt ti magatok találtátok ki.

Ha az ember győzni akar az iskolai főzőversenyen, akkor tapasztalatból valami nagyon jót főz. De ha osztályfőnök, akkor más szempontjai is vannak. A fiúk kitalálták, hogy halászlévet készítenek. Ha én főzöm meg, lehet, hogy finomabb lesz, de az biztos, hogy egyetlenegy lány sem eszik belőle, mert egyébként is ódzkodnak a halas ételektől. Ám így, hogy a fiúk főzték, sorba álltak érte. Nem volt kérdés, hogy az a halászlé jól sikerült... Ha az ember megbízik a rábízottakban, és képes átruházni rájuk a felelősséget, akkor nagy dolgok történnek. Sokszor kísérleteztem ezzel. Hiszen mi van, ha esetleg nem sikerül egy halászlé? Semmi... Az a fontos, hogy bátrak legyünk.

– *Az osztályfőnökként szerzett tapasztalatait tudta hasznosítani intézményvezetőként? És vajon tudja majd tartományfőnökként is?*

– Intézményvezetőként is fontos, hogy az ember megbízzon a munkatársaiban, sőt abban a társadalmi közegben is, amelyben az adott iskola működik. Az iskola ugyanis nem független a körülötte lévő valóságtól, köze van az önkormányzathoz, a cserkészcsapathoz, a településen működő felsőoktatási intézményekhez, a helyi egyházhoz, a plébániákhoz, a civil szervezetekhez. Igyekeztünk olyan partnereket találni az iskolán belül és a kör-

nyékén, akikkel közösen tudjuk működtetni a megújuló intézményt. A II. Vatikáni Zsinat azt mondja, az iskola nem csak intézmény, hanem közösség is. Ez a közösség több dimenzióban értendő, a diákok, sőt a szülők szintjén; de szeretnénk, hogy az iskola közösségben legyen a szomszédos plébániával és azokkal a szervezetekkel is, amelyek fontos kérdésekben, például a teremtésvédelem vagy a fenntarthatóság terén olyan tudást hordoznak, amellyel gazdagíthatják a diákokat.

– *Ezek szerint intézményvezetőként önmagát is csapatagnak látta?*

– Mosonmagyaróváron egy olyan közeget ismertem meg, amely a csapat részévé fogadott engem. Ugyanakkor a Piarista Rend Magyar Tartománya hosszú évek óta fontos szempontnak tartja, hogy az intézmények is vezetői csapatokban gondolkodjanak, ne egyetlen vezető vállalja a felelősséget.

– *Tartományfőnökként is megvalósul ez?*

– Hiszek abban, hogy csapatban lehet igazán hatékonyan és eredményesen működni. Hálás vagyok azért, hogy olyan rendtársak állnak mellettem asszisztensként, akikre támaszkodhatom, és akikkel jól tudunk együtt dolgozni a rendtartományért. Az „együttműködés” ugyanakkor az összes szerzetesre vonatkozik, valamint a rend más vezetőire is. A rend általános előjárójával is együtt gondolkodunk a megoldásra váró feladatokról. A tartományfőnökség csapata olyan közösség, amelyben eredményes a közös munka.

– *Milyen célokat, feladatokat határozott meg a tartományi káptalan?*

– Fókuszba került az a kérdés, hogy miként tudjuk tökéletesebben megélni a szerzetesi közösségi életet. Ugyanígy fontos téma az is, hogy mi a piarista szerzetes aktuális küldetése az iskolában, a társadalomban, és az milyen módon valósítható meg hatékonyan. A fenntarthatóság fogalmát az anyagiakon túlmenően, átfogóbban, komplex módon értelmezzük. Így kérdés számunkra az is, hogy a humán erőforrás terén, a szerzetesi jelenlétben, illetve az önkéntesek bevonásában miként működtethető jól az intézményhálózat. A szinodalitás kapcsán felmerült, hogy akár a Kalazancius Mozgalmon keresztül, akár a diákokkal, szülőkkel, pedagógus kollégákkal, rendtársakkal hogyan tudjuk gazdagítani egymást, közös utakon járni, közös célok mentén elköteleződni. Meg kell vizsgálnunk, hogy az intézményeink miként válaszolhatnak hatékonyan és érthetően az idők jeleire.

A rendünk mindig azt keresi, hogyan tudja átítatni a társadalmat Krisztus üzenetével. Kalazanci Szent József óta fontos küldetésünk, hogy a diákjaink a társadalom kovászává váljanak.

– *Egy tartományfőnök teljesen azonosul a káptalan célkitűzéseivel, vagy vannak saját elképzelései is?*

– Elsősorban a káptalanon elfogadott jövőterv irányelveinek megvalósítása a feladata. Természetesen megvan a saját látásmódja, de azért dolgozik közösen az asszisztenseivel és a munkatársaival, hogy a kitzűzött irányelvek a lehető legárnyaltabban és legobjektívebben valósuljanak meg.

– *A gazdasági, pénzügyi felelősség elsősorban Önt terheli?*

– Az intézmények fenntartásának nagyon sok gazdasági vonzata van. Az elmúlt néhány évben tagja voltam a rendtartomány gazdasági bizottságának, így rálátok ezekre az ügyekre. A tartományfőnökségen egy megújult, jól képzett, hozzáértő szakmai csapat támogatja a pénzügyi-gazdasági tevékenységeket az ökonómus vezetésével. A munkájuk sokat segít abban, hogy a gazdálkodásunk rentábilis legyen, ami a mostani helyzetben jelentős kihívás.

– *Hogyan kapcsolódik a magyar piarista rendtartomány más rendekhez, illetve nemzetközi szinten más piarista tartományokhoz?*

– Magyarországon a férfi és a női szerzetes-előjárók konferenciája keretében rendszeresen találkoznak és segítik egymást a rendi vezetők. Vannak olyan programok is, amelyek célja, hogy a piarista rendtartományok részt vegyenek egymás életében, és tanuljanak egymástól. Éppen most hívtak Bécsbe, ahol három rendtársunk tesz örökfogadalmat. Egy nagyobb magyar delegáció ünnepel majd velük. Az európai rendtartományok növendékei pedig hamarosan Lengyelországban találkoznak.

– *Ha a tartományfőnökséget a vitorlázáshoz hasonlítjuk, amit annyira szeret, akkor most milyen körülmények között kell „vízre szállni”?*

– Egy felkészült csapatot látok a hajóban. Figyelünk egymásra, és tudunk együtt előre tekinteni. A káptalan

után az a pillanat következik, amikor igyekszünk úgy beállítani a vitorlákat, hogy a hajónk a legnagyobb sebességgel tudjon haladni. A finomhangolás pedig folyamatos feladat: mindig kell kicsit húzni vagy engedni a shoton, és figyelni a kis- és a nagyvitorlára, hogy egymáshoz képest jól legyenek beállítva. Úgy látom, nagyjából tudni lehet, ki melyik vitorláért, kötélért felelős, és hogy milyen irányba szeretnénk haladni. A vitorlázó számára az élenkülő szél az ideális, ami a hajót még siklásba is tudja hozni. Most éppen ilyen szélviszonyok között vitorlázunk.

– *Van valamilyen jelmondat vagy kulcsszó, ami tartományfőnökségének viszonyítási pontja lehet?*

– Meghatározó gondolat számomra az, amit a II. Vatikáni Zsinatnak a keresztény nevelésről szóló deklarációja, a Gravissimum educationis fejt ki részletesen: az iskola nem csupán intézmény, hanem közösség. Ugyanígy a rendtartomány sem pusztán jogi alakzat, hanem közösség, bizonyos értelemben a közösségek közössége.

Ezeket kell támogatni és éltetni, hogy jövőnk legyen.

Szerző: Várossy Erzsébet

Fotó: Merényi Zita

Forrás:

<https://www.magyarKurir.hu/nezopont/hatekony-valaszokat-adva-az-idok-jeleire-interju-zsodi-viktor-piarista-tartomanyfonokkal>

Interjú Szakál Ádám Sch. P. leköszönő tartományfőnök atyával

Mikecz Tamás: Tanár Úr – ismét ezzel a megszólítással –, hogyan értékeli a tartományfőnöki ciklusát?

Szakál Ádám: Talán jobb a négyéves káptalani periódusra visszatekinteni, hiszen én a Generális atya által kinevezett tartományfőnök voltam és csak két és fél évig. Az előző káptalan ambiciózus jövőtervet célzott meg, amiből sok mindent sikerült is megvalósítani. Ez azért is örömteli, mert közben a járvánnyal, tartományfőnökváltással, a romló gazdasági helyzetünkkel és az energiaválsággal is szembe kellett néznünk. A sok eredmény közül csak néhányat, számomra különösen is fontosat emelnék ki.

Szakál Ádám Sch. P.

Fotó: Merényi Zita

Erősödött a személyes kísérés szempontja az iskoláinkban, hatalmasat fejlődött a Kalazancius Mozgalom, aminek már egyetemista csoportjai is vannak. Ezek például olyan mozzanatok, amelyek újak is, de korábbi hagyományaik is voltak, gondoljunk csak arra, hogy Sík Sándorék milyen bátran honosították meg a személyes kapcsolatokra alapozott cserkész módszert a hit átadására. Apropó, cserkész: a csapatok vezetését nagyon szép módon, öregdiákjaink viszik a vállukon, akikkel sokat beszélgettünk a csapatok piarista identitásának erősítéséről. De nagyon fontos előrelépések történtek a tanáraink piarista képzésének területén is. Szép volt látni a kreativitást is, ahogyan az intézményink az ukrán menekült-helyzetre reagáltak. Kár, hogy nem sorolhatok fel most mindent, a kolozsvári misszió megnyitását viszont még feltétlenül szeretném idehozni.

– *Szóba került a cserkész. Szabó István atya halála fájdalmas úrt hagyott mind a cserkészletben, mind a kecskeméti öregdiákok között. És mi lesz a tiszauagi csónakház sorsa?*

– Éppen hogy átvettem a tartományfőnökséget, amikor Kecskeméten tragikus hirtelenséggel meghalt Balázs Gergely atya és utána Szabó István is. Nem volt könnyű érzelmileg ezzel a kettős temetéssel kezdeni. Mindketten tanítottak is engem, Szabó István pedig édesapám egykori osztálytársaként családi és atyai jóbarát is volt. Tiszauag gondozását Nyeste Pál rendtársam hőiesen vette át. Nem könnyű a feladata, hiszen Pista bácsi kreatív

megoldásai személyéhez kötődőek is voltak, néha igazi fizikatanári „kísérletek”. Meg kell majd találni azt a megoldást, ami az örökséget is tovább viszi, de a korábbinál fenntarthatóbb módon.

- *És nemrégiben Sóczó Ferenc és Lukács László is el-távozott...*

- Ők pedig éppen a káptalan időszakában haltak meg. Idős emberként már a járványhelyzet is nehezen viselték, a haláluk előtti utolsó szakasz azonban, fájdalmas szenvedésünk ellenére is, nagyon szép és megrendítő volt. Az öregdiákok számára mindketten nagy hatású személyiségek voltak, sokaknak szép, de néhányaknak talán nehéz emlékeik is vannak velük kapcsolatban. Mi szerzetes-tanárok el is gondolkozunk kicsit, hogy vajon az én temetésemre kik jönnek majd el és kik nem. A lényeg itt is a közös élményekben, néha pedig a megbocsátásban rejlik.

- *Két és fél év alatt négy nagy hatású szerzetes távozott. Felmerül a kérdés, elég piarista van még Magyarországon? A mai fiatalok miért nem vállalják, hogy magukra öltsek a piarista reverendát?*

- Hát, azt mondják nem a ruha teszi az embert (nevet). Öregdiák körökben sokszor előkerül a reverendakérdés. Én szeretek habitust hordani az iskolában, de én sem minden órára veszem fel. Azt hiszem, érdemes az öregdiákoknak figyelniük arra, hogy az iskola állandó változásra „kötelezett”, missziós intézmény. Valószínűleg természetes emberi attitűd, hogy amikor visszajövünk egy-egy találkozóra, azt szeretnénk, ha minden épp olyan ismerős és élményszerű volna, mint a saját diákkorunkban volt, például reverendás alakok jönnének szembe a folyosón. Azonban figyelni kell, hogy valóban az értékek maradjanak meg és ne a régi formák és emlékek bűvöletében éljünk. Ezért szerettem inkább az eredetünkre visszatekintő „kalazanciusi identitás” kifejezést használni a megszokottabb piarista helyett. Kalazancius éppen a folyamatos változás, fejlesztés embere volt. És ma is elsősorban a gyerekek „szavaznak” a szívükkel arról, hogy kik az igazi piaristák. Ha csak a magunk piarista önképe alapján, elvárjuk a fiataloktól, hogy menjenek szerzetesnek, nem lesz hozzá kedvük. Inkább felkínálnunk kell mindazt a jót, amit mi magunk is élünk ebben a hivatásban. A korábbihoz képest a mai fiatalokat más, de talán nem sokkal kisebb kihívások érik személyes életükben. A felnőttek tanácsai sokszor „receptszerűek”, nehezen adaptálhatók számukra. Egyszerűen a mai világ, a gyors váltásokat kívánja meg tőlük, így bármilyen kisebb vagy nagyobb elköteleződés nehezített terepen folyik. Ezért az önismeret elmélyítése lehet számukra az első lépés, aztán annak tudatosítása, hogy személyre szabott életcéljuk van. Így van esély végül arra, hogy meg tudják kérdezni Istent, milyen életállapotra, pl. szerzetességre hívja-e őket. Erre a folyamatra, közegre használjuk újabban a hivatáskultúra kifejezést. Ennek segítésére is rengeteg fontos lépés történt, ez is a négy év nagy gyümölcse. A hivatásokhoz általában a tanári pálya megbecsülését is többet kellene kifejezni. A negatív közbeszéd a fiatalokra is hat, de sokszor maguk a családtagok ijednek meg, ha tanárnak vagy szerzetesnek menne a fiuk. A tanárok és a szerzetesek viszont nem távoli bolygókról, hanem a mi családjainkból érkehetnek csak.

- *Akkor már ne is számítsunk reverendás atyákra minden osztálynál?*

- Nehéz kérdés ez, mert a szerzetesek szerepe mindig fontos lesz a piarista iskolában. De nyitottnak kell lenni új megoldásokra, el kell tudnunk képzelni egy másfajta piarista közösséget, mint amit megszoktunk. A Jóisten adta lehetőség is, amikor komolyan vehetjük a szerzetesek és világiak együttműködését. Különböző életállapotban, de mindnyájan Kalazancius követőiként dolgozzunk a gyerekekért.

- *Tanár úrra milyen feladatok várnak a tartományfőnökség után?*

- Zsódi Viktor tartományfőnök atya, nagyon kedvesen, először elküldött egy hétre pihenni. Ez a tanév már zajlik, így amellet, hogy a budapesti hittanóráim megtartását folytatom, néhány projektszerű feladatban tudok segíteni, pl. gyóntatni is többet tudtam már. Azután, ahogy a többi rendtárrsal, a tartományfőnök velem is leül beszélgetni, hogy mit szeretne rám bízni.

- *Tanár úrnak azért biztosan vannak ötletei.*

- A tartományfőnökség egyik ajándéka volt, hogy valamennyi intézményünk gazdagságába beeláthatam, azt hiszem mindegyikben lehet boldog piaristának lenni. Biztos, hogy örülnék, ha ismét többet foglalkozhatnék közvetlenül a fiatalokkal, jó volna közelebről meg tapasztalni a szegény gyerekek világát. A földrajzot is kicsit máshogy tanítanám már.

- *A Diákszövetség programjairól, milyen élmények maradtak meg?*

- Sok kedves élményben volt részem, ezekért is hálás vagyok. Eszembe jutnak a pesti borkóstoló öszinte beszélgetései olyan öregdiákokkal, akik szeretetteljes kritikát is tudtak mondani iskolájukról, de a 75 éves érettségi találkozó közös fényképe is bevillan. Megtisztelő volt, hogy ekkora korkülönbséggel is találunk közös piarista élményeket. Kecskeméti öregdiákként érdekes érzés volt tartományfőnökként jelen lenni a piarista vacsorán. A Fiumei úti sírkertben, a sírszentelési ünnepségen, és a tartomány 300 éves jubileuma alkalmából, az online hálaladó honlapon is együtt ünnepelhettünk az öregdiákokkal.

- *Végül lehet három kívánsága a Diákszövetség felé.*

- Biztosan továbbra is a Diákszövetség előtt álló kihívás, hogy a fiatalabb korosztályokat hogyan tudja

megszólítani. Jó volt látni a saját évfolyamom megjelenését az elnökségben, de már mi is inkább középkorosztály vagyunk. Fontos lehet még, hogy az öregdiákok a kapcsolatrendszereik révén jobban felhívják a figyelmet az aktuális, de pl. a mindennapi sajtóban kevésbé látszó társadalmi kérdésekre, mint pl. a szegénység, a fiatalok mentális terhelése, az oktatás válsága, a szociális kapcsolataink szegényedése. Ha ezeket jól tudnánk a közbeszéd tárgyává tenni, a rend is könnyebben reagálhatna ezekre a problémákra. És természetesen kérem, hogy a korábbihoz hasonló együttműködéssel támogassák az új tartományi vezetést is.

Köszönöm az interjút!

Interjú: dr. Mikecz Tamás, PD szerkesztő

Mély fájdalommal búcsúzunk elhunyt öregdiáktársainktól...

Búcsú a 2022. december 31-én elhunyt prof. dr. Salacz Tamás orvos, confráter, Diákszövetségünk egykori elnökétől, aki Szent II. János Pál látogatásakor magyarországi orvosa volt.

Kedves Tamás!

Amikor meghallottam a szomorú hírt, hogy földi valódban nem találkozhatunk többet, egy bennem élő idézet jutott eszembe. Így szól: „A halál nem oltja ki a fényt, csak a lámpást, mert közel a hajnal.” Ez az evangéliumot hordozó mondat Rabindranadth Tagorétól való, aki pedig tudtommal nem keresztelkedett meg.

Tamás, a Te jelenléted valóban fényt hozott közénk: tiszta, túpontos racionális érveket és finom, érzékeny, tapintatos lelkületet. Ahogyan Alma Materünkben tanultuk pietas-t és litterae-t. És ahogyan diákéveink óta tudjuk ez a kettő egy és nem szétválasztható.

Találkozás a pápával

Még nincs egy hónapja, hogy ebben a kápolnában találkoztunk osztálytársad, Jelenits tanár úr születésnapján. Nehezedre esett eljönni, fárasztott, de jöttél. Jöttél, mert fontosak voltak számodra a személyes kapcsolataid, a barátságaid. Fontos volt számodra ez a közeg, a piaristák. 1951-ben érettségiztél a Budapesti Piarista Gimnáziumban, és egész életedben készséggel segítetted, szolgáltad a piarista rendet és a piarista öregdiákok közösségét. Aktív szerepet vállaltál az újjáalakuló Magyar Piarista Diákszövetség formálásában. Szolgáltad a Szövetséget elnökként, főtítkárként, tiszteletbeli elnökként, választmányi tagként. Hűségesen látogattad a rendezvényeinket, a választmányi üléseinket, a közgyűléseinket. A véleményed körültekintően, nagy átlátással, pontosan alakítottad ki, de mindig nagyon visszafogottan, csendesesen, szerényen osztottad meg velünk. Ha elődeimnek csak egy-egy tulajdonságát emelhetném ki, ha csak egyet-egyét kellene tőlük megtanulnom, akkor Tőled ezt az igazságot kereső, de másokra figyelő tapintatos szerénységet szeretném ajándékba kérni.

Szavaid, szolgálataid, életed világosságot hozott közénk, nyomot hagyott bennünk, ebben az értelemben jelenléted megmarad közöttünk. Ugyanakkor egészen biztos vagyok abban, hogy most, amikor Urunk magához szólított, a Piarista Diákszövetség Mennyei Tagozatában is nagy tisztelettel köszöntöttek Téged. Körülvettek már öregdiáktársaink, tanáraink, piarista confráter társaink, és talán már egy-két diákkori emlék is előkerült.

Kedves Tamás! Hálát adunk Istenünknek, hogy ismerhettünk, hogy köztünk voltál és hogy bennünk maradsz!

*Strommer Pál
MPDSZ elnök*

A 2023. februárjában elhunyt dr. Sóczó Ferenc piarista szerzetesre emlékezünk

Bleicher Imre: S. F. emlékére

A tanév 1977-ben is szeptemberben kezdődött...

Mikor izgatott elsőként beléptem az osztályterembe, egy kékeszürke jéghideg szempár átható pillantásával végigmért. Első gondolatom az volt, hogy egy háborús filmekből vett lágerparancsnokkal állok szemben, aki reverendát öltött, hogy tompítsa a találkozás okozta sokkot. Tisztán emlékszem, hogy ezen akkor nagyon megrökönyödtem.

Aztán jöttek a tanulással teli szürke hétköznapiak. A naplófrász rettenetes feszültsége. Nem lehetett olyan alaposan felkészülni magyar- és németórákra, hogy nyugodtan végig üljük azt, míg Tanár úr a füzetkéje ide-oda lapozgatásával meg nem találja azt a valakit, akit aztán negyedóra kínvallatás után úgy küldjön helyére, hogy (öt idézve) „látom készültél, egyketted”. A kegyetlen lágerparancsnokról szőtt első benyomásom ilyenkor mindig

igazolódni látszott. Szinte észrevétlenül vágatott el a négy év. Mikor az érettségi bizonyítvánnyal a zsebemben kiléptem a Mikszáth téri épületből, teljes szívemből tudtam hálát adni Istennek a mögöttem hagyott évekért és tanárimért. Azokért, akik kompromisszumok nélkül, a tökéletességre törekedve, szeretetteljes, következetes szigorral készítettek fel az életre. Ezt a névsort nálam Sóczó Ferenc vezette. Ki emlékezett már az órák elejének izgalmára, feleléskor a térdek citerájára, a kinkeservvel megírt tízoldalakra. Itt már csak az volt a fontos, hogy az én osztályfőnökömet Dr. Sóczónak hívták.

Később, ha a nagybetűs életben nem találtam a helyem, akkor Tanár úr ott volt, mint egyfajta lelki menedék. Gondoltam, ha már olyan tökéletesen feltérképezett a 4 év alatt, csak tud használható kapaszkodókat az élet dolgaihoz rólam-nekem. Az eltelt évtizedek alatt több-ke-

vesebb rendszerességgel látogattam őt. Hivatástisztázás, kapcsolatbeli buktatók, munkahelyi konfliktushelyzetek, az élet egyéb kérdései voltak ilyenkor terítéken. 2011-ben lelkesen készültünk a 30. érettségi találkozóra. Ez nagyjából egybeesett a Rend átköltözésével jelenlegi helyére. A találkozón Tanár úr lemondóan tudatta velünk, hogy ő már csak meghalni jön át ide, miután 42 év elteltével ott kell hagynia addigi otthonát, a 10-es szobát a Mikszáth téri épület IV. emeletén. Rendkívül aggódott azon is, hogy a gondosan rendszerezett, becslése szerint 8-10 000 kötetből álló könyvtárával mi lesz a hurcolkodás során.

Páran összenéztünk... Megbeszéltük, hogy ezt a munkát teljes egészében átvállaljuk a Rendtől. Rögvest alakult egy lelkes kis csapat, akik 3 nap alatt 169 banános dobozba rendszerezve összepakolták a köteteket, majd saját kocsikkal szervezeten átmenekítették jelenlegi helyére. Mikor Tanár úr látta, hogy korábbi aggodalmainak semmi alapja, minden a helyére került, elkezdett oldódni. Elmondta, hogy ezeken a polcokon olyan szellemi értékek vannak, melyek valami miatt nem fértek bele egykor a tantervbe, de nem lenne szabad ezeket csak úgy parlagon hagyni. Szaván fogtuk! 30 évvel érettségi után, az egykori balhésabb diákokból így verbuválódott egy kis csapat, hogy havi rendszerességgel találkozzon a Rendházban, kincseket keresni. Útjára indult a VINOdalom! Nagyon büszke volt ránk Tanár úr! Ezeken az alternatív irodalomórákon Tanár úr igazi házigazdaként sorra nyitogatta jelképes ládikáit, szedte elő belőlük értékeit. Mi pedig lassan felfedeztük, hogy minden papi, meg pedagógusi allűrjei ellenére, ő is emberből van. Nagyszerű volt megélni azt a közvetlen, baráti hangot, stílust, mely – természetesen a kellő tiszteletet megtartva, de – jóval közelebbi és bensőségesebb volt már, mint egy tanár-diák viszony. Én úgy gondolom, hogy fiai helyett fiaiként szeretett minket, mi pedig egyfajta pótapaként tekintettünk rá.

Ebből az időszakból egyik maradandó élményem, mikor elvittük őt szülőfalujába, Endrődre. Döbbenetes volt látni, ahogy megnyílt. Minden kapualjról, házról, utcáról volt mondanivalója, fölmászott velünk a templomtornyba és a harangok mellől néztük a végtelen Alföldet. A temetőben járva megható szavakkal idézte fel elhunyt rokonainak, barátainak emlékét kiemelve azt, hogy ki, mennyit adott hozzá az ő hitéhez.

Aztán egy nyári reggel elkezdett rakoncátlankodni a szíve. Utólag bevallotta, hogy kicsit legénykedett az érzéssel, kezdetben nem vette annyira komolyan, mint amennyire kellett volna. Az eredményt tudjuk. Nem csak egy „szimpla” infarktus, ahonnan orvosai visszahozták, hanem utána egy komolyabb szív műtét, hogy egyáltalán maradjon még némi esélye a VINOdalom összejöveteleknek. Ez az időszak bennünk is változásokat hozott. Hétköznapokon is buzgón jártunk szentmisére és én azon kaptam magam, hogy teljes szívemből imádkozom érte. Ezt azért a gimnáziumi évek alatt nehezen tudtam volna elképzelni magamról. Ha bármi miatt nem tudtuk tartani a találkozók menetében a havi ütemet, már hiányoztunk egymásnak. Legalább 8-10 olyan könyvet figyelmünkbe ajánlott Tanár úr, melyekről azt mondta: „addig nem halhatunk meg, míg el nem olvassuk!”. Persze, hogy a jó diák halogatja az ilyesmit...

dr. Sóczó Ferenc

Sík Sándor és Johann Wolfgang von Goethe. Ők voltak Tanár úr kedvencei, az ő gondolataik voltak számára a zsinórmérték. A nagy német költő Életszabály című verse Tanár úr életfilozófiáját tükrözi:

Ha egy szép élet vágyát őröd,
a múlttal nem szabad törődnöd,
s mindig úgy tégy, ha veszettség ér,
minthogyha újjászüldenélnél;
Mit akar? - kérdd meg minden naptól
és minden nap felel majd akkor;
Tetteidnek tudjál örülni,
más tetteit tudd megbecsülni;
főként ne gyűlölj egy embert se,
s a többit hagyj az Uristenre.

Az sem véletlen, hogy Sík Sándor, a nagy piarista költő képe díszíti a folyosó falát Tanár úr V. emeleti szobája mellett. Örökösök című versében mintha Tanár úr maga szólna hozzánk:

Az iskolaház folyosója sarkán
Zsibongva, fürgén, tavaszias tarkán
Mennek előttem a fiatalok,
A lépcsőfokot hármával ugorván.
Köszönnek, annak rendje-módjaképpen:
Tudják, ki vagyok, hisz ott lóg a képem
Valahol egy falon a folyosón
Régvolt tanárok képei körében.
Amint egyik-másikkal összenézek,
Elnehezülnek vállamon az évek,
Olyan avultnak érzem magam,
Mint egy elszürkült történelmi képet.
De én kilépek rozsdás keretemből
S szürkült kezemmel, nem-szürkült szívemből
Áldást intek a sietők után,
Atyai áldást, - a történelemből.
Meghalljátok-e a múltbeli áldást,
Kik a holnaptól várjátok a váltást?
Mindegy, megfogam, hallatlan is, érzem,
A nagyapai Istenhez-kiáltás.
Dús örökséget nem adhat apátok:
Csak ami voltam, azt hagyom reátok,
De hogyha (Isten adja!) megfogam,
Boldog lesz tőle késő unokátok.
Csak ami vagyok: azt, hogy szépen éltem,
Igaztól, jótól, széptől sose féltem,

De ami nem szép, ami nem igaz,
Ami nem is jó, azt is, most is, értem.
Megértem azt is, aki nem ért engem,
Tudok ölelni múltat a jelenben.
És akarom ölelni a jövőt,
S szolgálatára magamat jelentem.
Szolgálatára embernek, világnak,

Nagy Istenemnek, kicsike hazámnak,
Vén magam helyett, örökösökül,
Fiúk, fiaim, titeket ajánllak.
Kedves Tanár úr! Mindent köszönünk!
Laudetur Jesus Christus!

Szeretettel emlékezünk a 2023. február 25-én reggel, életének 87., szerzetességének 68. és papságának 62. évében elhunyt dr. Lukács László piarista szerzetes tanárra.

Lukács László Budapesten született 1936. július 31-én örömmény eredetű, katolikus családba, édesapja gyermekorvos volt. 10 éves korától a budapesti piarista iskolában tanult, és mivel a papságra és a tanárságra egyaránt hivatást értett, 1954-ben a rend tagja lett, és 1959-ben szerzetesi örökfogadalmat tett. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1963-ban magyar-angol szakos középiskolai tanári oklevelet, majd 1965-ben irodalomtudományi doktorátust szerzett, és eközben 1961-ben pappá szentelték.

Tanári pályáját 1963-ban a kecskeméti piarista gimnáziumban kezdte, ahol diákotthoni prefektus, 1967-től a diákotthon igazgatóhelyettese, 1975-től pedig a gimnázium igazgatója volt. Vezetésével készült el 1971-ben a gimnázium különálló ebédlője, majd a gimnázium és a diákotthon berendezéseinek megújítása. Diákszínpadot vezetett, és számos helyre hívták lelkigyakorlatokat, előadásokat tartani, rendtársaival együtt pedig megszerverték a „Piarista Húsvétot”. Teológusként 1979-ben Alapvető hittan tankönyvet írt a katolikus gimnáziumok

Dr. Lukács László

„Ti vagytok a világ világhossága. Úgy nyugodj a ti világhosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti neveti Atyáitokat.” (Mt 5,14 és 16)

A Piarista Rend Magyar Tartománya és a rokonnak nevében a feltámadásba vetett élő hittel tudatjuk, hogy Szent Bernát apátról nevezett

Dr. Lukács László
piarista szerzetes

életének 87., szerzetességének 68. és papságának 62. évében
2023. február 25-én a szentségekkel megerősítve csendesen elhunyt.

Kedves halottunkat – végakarata szerint – az Örökimádás templom kriptájában (Budapest, IX. Üllői út 77.) helyezzük örök nyugalomra a 2023. március 17-én, pénteken, 12 órakor kezdődő szentmise keretében.

A temetést követően 15 órakor megemlékezést tartunk a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola aulájában (Budapest, V., Piarista köz 1.).

Rendtársunk 1936. július 31-én született Budapesten. A Piarista Gimnáziumban érettségizett 1954-ben, és felvételt kért a piarista rendbe. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett magyar-angol szakos diplomát 1963-ban. 1959-ben örökfogadalmat tett, majd 1961-ben pappá szentelték. 1965-ben irodalomtudományból doktorált. 1963-tól a kecskeméti Piarista Gimnázium tanára, 1967-től diákotthoni igazgatóhelyettes, majd 1975-től a gimnázium igazgatója. 1984-ben lett a budapesti Piarista Gimnázium és a Kalazantínium tanára, valamint a Vigilia folyóirat főszerkesztője. 1985-ben szerzett teológiai doktorátust. 1987-től a Kalazantínium Hittudományi Főiskola igazgatója. 1999-ben hozta létre alapító rektorként a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát. 2008-ban adta át a rektori tiszteletet, majd 2015-ben vált meg a katedrától. Ezen kívül a Magyar Katolikus Püspöki Kar Tömegkommunikációs Irodájának vezetője, az Új Ember hetilap főszerkesztője és a Magyar Kurír kiadója is volt. Közel negyven éven át szolgálta a híveket az Örökimádás templomban. Munkája elismeréseként számos elismerést kapott. Hosszantartó betegségének keresztjét türellemmel hordozta. Betegségánál számosan tettek tanúságot az áldozatos szolgáló szeretetről.

Tisztelettel kérünk mindenkit, hogy koszorú helyett csak egy szál virágot hozzon, és a koszorúra szánt összeget a szentmise perselyében helyezze el.
Az így összegyűlt adományokat szegény gyermekek megsegítésére fordítjuk.
Mind az Örökimádás templom mind a Sapientia Főiskola a 3-as metróval közelíthető meg legkönyebben.
A temetésre autóval érkezők a Corvin Plaza mélygarázsában tudnak parkolni.

számára, majd 1985-ben teológiai doktori fokozatot szerzett. 1976-tól 1988-ig, valamint 1995–1999 között asszisztensként tagja volt a magyar piarista rendtartomány vezető testületének.

Mivel 1984-ben Lékai László bíboros a Vigilia folyóirat szerkesztésével bízta meg, pályáját Budapesten folytatta. A piarista gimnáziumban

1989-ig tanított angolt, a Kalazantínium Hittudományi Főiskolán pedig 1985-től alapvető hittant. Utóbbi intézménynek 1987-ben igazgatását és dogmatikai tanszékét is átvette. Ő szervezte meg a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát, amely 2000-ben a Kalazantínium (és három másik szerzetesi főiskola helyére léptett). A Sapientia 2006-ig főigazgatóként, 2008-ig pedig rektorként vezette, a dogmatikát pedig 2015-ig tanította.

A Vigilia mellett 1989-től a Magyar Katolikus Püspöki Kar rábízta a katolikus sajtó további intézményeit is. Az Új Ember hetilapnak 1999-ig felelős szerkesztője és kiadója, a Magyar Kurír hírszolgáltatásának pedig 1998-ig felelős kiadója volt. Eközben 2000-ig ő vezette a püspöki kar Tömegkommunikációs Irodáját, így kulcsszerepe volt többek között II. János Pál pápa 1991. évi magyarországi látogatásának megszervezésében. Munkásságát több külföldi és hazai díjjal jutalmazták (többek között Magyar Érdemrend középkeresztje, Pro Urbe Budapest, Pro Cultura Christiana). A Vigilia szerkesztését 2019 végén egyre nehezedő betegsége miatt fejezte be. A következő években ereje egyre jobban elhagyta. 2022 novemberétől többféle betegséggel ápolták a Budai Irgalmasrendi Kórházban, ahol 2023. február 25-én reggel hunyt el.

Adj, Uram, örök nyugodalmat neki és az örök világhosság fényeskedjék neki!

Piarista Rend Magyar Tartománya

In memoriam Farkas Zsolt

Kedves Zsolt!

Tisztelt Atyai Barátom! Tisztelt Gyászoló Család!

Az öregdiákoknak az egykori piarista Alma Maternek nyújtotta közös emlékekből és azonos lelkiségéből életre hívott és ma is élő Magyar Piarista Diákszövetsége nevében búcsúzom Tőled. Igen, az emlékek és a lelkiség szinte azonos, függetlenül attól, hogy ki mikor és hol járt ezekbe a neves iskolákba. A mi kettőnk esetében az intézmény ugyanaz: a budapesti Piarista Gimnázium. Miniket húsz év választ el egymástól, de ez nem volt akadálya barátságunknak. Még családi háttérünkben, neveltetésünkben is sok a hasonlóság.

Diákéveid a háború utáni újrakezdés fellendülésének, illetve nem sokkal később egy borzalmas diktatúra kiépülésének időszakára esnek. Nem volt könnyű egyenes gerinccel végig csinálni ezeket az éveket, különösen az 1948 és 50 közötti két esztendő, amikor a Piarista Gimnázium nem létezett. 1989-ben ott voltál Te is a Magyar

Farkas Zsolt

Fotó: Mikecz Tamás

Piarista Diákszövetség újjáalakulásánál, és lelkesen kapcsolódtál be a szövetség szervezési munkájába. Az 1992-es vezetőségi lista a rendezvényszervezők és kapcsolattartók csoportjában említ Téged. Az Elnökség munkáját támogattad, s így kerültél be az elnökségi ülések állandó meghívottjai közé. Végignévezve ezeknek az üléseknek a jegyzőkönyveit, azt láthattam, hogy aktívan vettél részt ezeken az üléseken, hozzászólásaid egy-egy elakadni látó vita továbbblendítését szolgálták.

A médiák iránti érdeklődésed és készséged hozta Neked azt a kitüntetett feladatot, hogy 1996 és 2009 között a civil szervezeteknek paritásos alapon működő delegálási joga alapján kurátorként képviseld a MPDSz-t felváltva hol az MTV, hol a Duna TV, hol a Magyar Rádió közalapítványában, illetve kuratóriumában.

2008. tavaszán a közgyűlés által választott tagként kerültél be a Választmányba, ugyanakkor, amikor engem ott elnöknek választottak, s mindketten egészen 2020 szeptemberéig voltunk e testület tagjai. Egyik leglelküsemreterebb résztvevője voltál üléseinknek. De tagja voltál a Hagyományörző Bizottságnak is, amely a Diákszövetség

őszi programjait, mint a temetőlátogatásokat, az elhunyt szerzetesárookra és a diákokra való megemlékező szentmiséket, az Antall József-emlékmiséket szervezte.

A hétfő délutánonkénti irodai „klubtalálkozókon” majdnem mindig megjelentél, ugyanígy a Diákszövetség karácsonyi és óévbúcsúztató rendezvényein is. Szemmel láthatóan nagyon jól éreztél magad a hasonló korú öregdiákok társaságában, megtaláltad a közös hangot és témákat velük.

Sajnos keveset beszéltem neked a diákéveidről, sokkal többet egyetlen lakóhelyed, a Győri út évtizedes történetéről (közel laktunk egymáshoz, így önként adódott a téma, mert gyakran volt közös az utunk, akár oda-, akár visszafelé). Ritkán adtál megemlékezést, méltatást tanáraidról, iskoládról, egy jelentős kivételtől eltekintve. Amikor megszólaltál, elsősorban azok miatt tetted, és azokat méltattad, akikkel a diákszövetségi munkád során közvetlen kapcsolatban álltál. Itt kell megemlítenem a Diákszövetség 25 éves fennállására összeállított, 2014-ben megjelent jubileumi kiadványt, amelynek szerkesztésében nagy segítséget nyújtottál. A könyv „In memoriam” fejezetében megemlékezéseket írtál, a Diákszövetség akkor már elhunyt öt kiemelkedő vezető személyiségéről. Tehát jól ismerted őket. Hogyne ismerted volna őket, hiszen szinte minden eseményen, összejövetelen megjelentél, az elmaradhatatlan fényképezőgépeddel a nyakadban és a kis magnóval a zsebedben. A jubileumi könyvben van egy Rád nagyon jellemző fénykép: a körülötted állók fölé ágaskodva tartod a fejed fölött a felvevőt. Az Általad készített fényképek és magnófelvételek felbecsülhetetlen értékű dokumentumai a diákszövetségi életünknek. Ezekből és figyelmes odahallgatásaidból születtek a „Jegyezte és szerkesztette Farkas Zsolt” aláírással megjelent, s sokszor saját képeiddel illusztrált cikkeid a Piarista Diák hasábjain.

A Piarista Diák ..., a Diákszövetség időszakos sajtóterméke. 1992-ben indult, a Veledegykorú Borián Tibor atya egy Sajtóbizottság vezetőjeként volt a főszerkesztője. Első nagyobb lélegzetű cikkedet 1995-ből találtam meg. Majd jöttek a többiek. Nyilván az újságíráshoz és –szerkesztéshez való affinitásod miatt hívtam meg Tibor atya 1997-ben magához a Sajtóbizottságba, akivel 20 éven át dolgoztál együtt. 20 év, 62 PD szám (21-82). Ettől kezdve már a neved is megjelent a kolofonban.

Először hárman voltatok. 2011-től kezdve már csak ketten szerkesztettétek az újságot. Kettőtök együttműködése fémjelezte a lapot. Milyen cikkeket jegyeztél önállóan ezekben a számokban? Beszámolókat (piarista eseményekről, könyvbemutatóról), megemlékezéseket neves történelmi személyiségekről; de említésre méltó a Jelenits atyával készített interjú is. Nevezetes történelmi eseményekre, évfordulókra is emlékeztél, melyből kivilágolt, hogy mennyire fontos volt Neked a fiatalokban a helyes történelmi tudaton alapuló hazafias érzés táplálása. Megtanítani őket a nemzet szeretetének és szolgálatainak vállalására.

Igen, azt hiszem, Te gondolkodásodban sokat merítkeztél a múltból. Ritka, értékes és kiveszőben lévő ember-típust testesítettél meg. A gyökereket kerested, a múltat,

amiből kinő a törzs, a jelen, s azon az ágak, a jövőt képviselve. Ehhez kapcsolódik az a kis epizód a kapcsolatokban, amin először mosolyogtam. Mikor elbeszéltem, hogy Te minden új ismerősöd családjának a háború előtti Budapesti Cím- és Lakjegyzékekben és telefonkönyvekben utána szoktál nézni. Így tétlül velem is.

Tibor atya halála után követtél őt az újság szerkesztésében, hat számot egyedül állítottál össze (83-87,90), míg aztán újból egy Sajtóbizottság vette át az újságot. Ekkor három szám szerkesztésében még részt vettél (88-89,91). A rákövetkező számokban viszont megjelent legjelentékenyebb írásod, két részben, „Egy piarista osztályközösség viszontagságos éve a pesti gimnázium 1943/51. éveiben” címmel (93-94). Itt már végre megszólaltattad saját emlékeidet. Biztos vagyok abban, hogy a Gondviselés rendezte így, hogy közvetlenül távozásod előtt ez még megtörténjék. Tárnyilagosan és mennyi szeretettel mutatod be azokat a nehéz időket! Célod nyilván az volt, amit cikked végén Jelenits atyától idézel: „... ideje pa-

pirra vetni, amit az iskoláról csak az egykori tanítvány tudhat igazán. Tudván-tudjuk, nem pusztán az emlékezés örömeért idézik fel a múltat. Sokkal inkább azért, hogy igazságot szolgáltatassanak, s hogy szerény, alázatos, de legyűrhetetlen reménnyel a múlt értékeiben a jövő magvat keressék...”.

Igen, Zsolt, Te szerény, alázatos és elkötelezetten hűségű piarista diák voltál egész életedben. Ezt ismerte el a Piarista Rend is, amikor a generális atya a legmagasabb kitüntetést, a konfrateri diplomát adományozta Neked 2014-ben.

Az Úr áldjon meg szorgalmas életedért, hűségédért, lelkesedésédért! Legyen részed a megérdemelt jutalomban!

Az örök világosság fényeskedjék Neked!

Várgedő Tamás

A szöveg elhangzott Farkas Zsolt búcsúztatásán.

In memoriam Pomogáts Béla - dr. Kölcsei Tamás régebbi beszélgetése az irodalomtörténetessel gimnáziumi emlékeiről

A középkorúak, de főleg az idősebb generáció számára nem kell bemutatni Pomogáts Bélát. Régebben a TV-ben gyakran láthattuk, de nevével most is gyakran találkozunk – és nemcsak irodalmi berkekben. A számos díjjal (Széchenyi díjjal, a Magyar Köztársaság Érdemrend Középkeresztjével) kitüntetett híres

irodalomtörténész hat éven keresztül az Írószövetség elnöke volt, de egy sereg régebbi és jelenlegi elnökségi tagságának, közéleti szerepének ismertetését hely hiányában mellőzöm.

- *Először is köszönöm, hogy az interjú készítéséhez a beszélgetésre – „idegenként” – lakásodra invitáltál. Belépve hozzád szinte mellbevágott hatalmas, példásan rendezett könyvgyűjteményed, jobban mondva méretes könyvtárad lenyűgöző látványa. Hány könyved van?*

- Nagyjából harminchárom ezer, ezek most már szépen rendbe vannak rakva. Azt tervezem, hogy a könyvtár, majd, ha az Úristen magához szólít, Erdélybe, a Székelyföldre kerüljön. Ezt tavaly be is jelentettem Csíkszeredában, nagy tapsot kaptam érte. Remélem, a könyvek elszállítását valahogy, remélhetőleg állami segítséggel, meg lehet majd oldani.

- *És ebből mennyi, amit te írtál és mennyi, amit te szerkesztettél?*

- Több mint száz önálló könyvem jelent meg és közel száz olyan antológia, szöveggyűjtemény, amelyet én állítottam össze. Mondhatom, egész életemben dolgoztam, szerencsére az életem is úgy alakult, legalábbis harmincéves koromtól kezdve, hogy mint egy akadémiai kutatóintézet munkatársa ezt megtehettem.

- *Úgy tudom, magyar tanár az eredeti végzettséged. De hogyan sikerült a piaristáktól a kommunizmus vad éveiben a tanári szakra bejutni? Az én gimis éveimben (1957-1961) tudomásom szerint szinte senki nem próbál-*

kozott a jogi és tanári szakra jelentkezni – hiszen reménytelen volt a bejutás.

- Nekem ebben szerencsém volt, mert orvos édesanyámnak volt egy olyan meggyógyított hálás betege, aki gyógyulása után érdeklődésben szólt legjobb barátjának, az ELTE akkori rektorának. Így a rektornak engedélyezett keret jóvoltából felvettek.

- *Hát ez tényleg csodának számíthatott akkor a piaristáktól bejutni az egyetemre, bármilyen jól is tanult (és felvételizett) valaki. Biztos vagyok benne, jól tanulhattál a gimnáziumban.*

Végig mindenből jelesem volt, s kitűnő bizonyítványomat nem rontotta le a testnevelésből eredetileg négyesnek szánt érdemjegy, amit Szilágyi Géza tanár úr jelesre javított.

- *Nálatok is akkoriban a kosárlabdázás töltötte ki a testnevelési órát?*

- Egész órán kosaraztunk, jelzem, én pocsék játékos voltam a „menők” társaságában. Akkoriban az országos középiskolai bajnokság döntőjét a gimink és a szombathelyi csapat játszotta. Ez olyan rendkívüli esemény volt számunkra, hogy pár diák kivételével „illegálisan” az egész osztály kiszökött a döntőre. Győzött is a csapatunk! De a „lógás” miatt Fekete Antal tanár úr, aki különben kiváló tanár volt, szigorú szankciókat követelt ellenünk az igazgatónál, a kényes ügyet Szemenyei tanár úr diplomatikus közbenjárása simította el.

- *Mint egykori igen középszerű diák mindig ámulva tekintettem az olyanfajta kitűnő és rendkívüli tehetséggel megáldott osztálytársaimra, amilyen te is lehettél. Gondolom azért a humán tárgyakban erősebb voltál, mint a matekban.*

- A reáltárgyakat is szerettem, így a matematikát is, de a magyar mellett a földrajz volt a másik kedvenc tantár-

gyam. Erősen gondolkoztam azon, hogy földrajzszakos tanárnak megyek.

- Akkor miért nem azt választottad?

- Tudtam, hogy egy földrajzszakos tantárgya jobb elsajátításához sokat kell majd külföldön járni, s erre a kommunizmus éveiben nem láttam lehetőséget. Így a magyar mellett döntöttem.

- De mikor? Már jóval az érettségid előtt?

- Nem. Lényegében csak az érettségi körül döntöttem a magyar mellett.

- Hát nagyon jól választottál. Irodalmi vonalon imponálóan magas csúcsokra jutottál, elég csak arra utalni, hogy sokáig az MTA Irodalomtudományi Intézet vezetésében dolgoztál, az MTA Irodalomtudományi Bizottság tagja voltál, Széchenyi-díjat és Akadémiai Díjat kaptál, stb. De térjünk vissza a múltból a régmúltba, a piarista évekre. Egyáltalán miért választottad a piarista gimnáziumot?

- Abban az időben nyolcosztályos volt az iskolánk, s gyerekfejjel nem én választottam, hanem szüleim. Ebben talán az is közrejátszott, hogy édesanyám egyik kedvelt kolleganőjének a fia piarista pap volt, édesapám meg rendszeresen – és mindig nagy csodálattal – hallgatta Sík Sándor prédikációit.

- Biztos vagyok benne, hogy kitűnő magyar tanárokat kaptál, akik nagyban meghatározóak voltak a magyar iránti érdeklődésed felkeltésében és főleg annak megszerettetésében.

- Magyar István színes egyénisége, lelkes irodalomszeretete, Fekete Antal nívós nyelvtanórái, a módszeres és logikus gondolkodásra nevelés nagy hatással volt rám és egyáltalán a pályaválasztásomra.

- Ki volt az osztályfőnököd és mit tanított?

- Szemenyei László, aki földrajzot és biológiát tanított. Neki köszönhetem, hogy a magyar mellett a földrajz lett a másik kedves tantárgyam. Nemcsak mint kiváló tanárt és osztályfőnököt, hanem eszményi cserkészparancsnokot is tisztelhettem benne. Az egyik legkiválóbb tanár volt, akivel életemben találkoztam.

- Ki tanította a matekot? Csak nem Pogány tanár úr, akitől végig rettegtem, – mindig elismerve bámulatos nagy tudását, tantárgya iránti fanatizmusát.

- Péntek tanár úr ugyanolyan – ha még nem szigorúbb – tanár lehetett, de az ő szigora nem párosult heves indulatokkal.

- Kik voltak még a tanáraid?

- Az eredetileg német szakos Meggyes tanár úrról tudtuk, hogy a hadifogságban tanult meg oroszul. De milyen jól! A hittant Medvigy tanár úr tanította, aki az ő kedves, szinte bájos előadásmódjával a korszerű katolikus vallásos gondolkodás irányába terelt bennünket, Maklári tanár úr kémiát tanított, némiképp bohém természetű „művészlélek” volt, aki egyben az énekkart is vezette, s a szolid diáktrefák lelkes méltányolója volt.

- Ki volt a történelem tanárod?

Dr. Pomogáts Béla

- Gál tanár úr a történelmet úgy tanította, hogy egyszerre a hivatalos tankönyv megtanulása mellett az igazi magyar történelmet is előadta, felkészítve minket arra, ha tanfelügyelő jön, mit is kell „helyesen” felelnünk.

- A gimnáziumból az egyetemre kerülve ott is jó tanuló voltál?

- Végig jeles voltam, csak katonai ismeretek tárgyából kaptam „rossz”, azaz négyes jegyet.

- Aztán megszakadt a kapcsolatod a piarista „közeggel”?

- Egyáltalán nem. 1964-ben megnősülve eskető papom Jelenits István volt. Egykori osztálytársaimmal is megmaradt a kapcsolatod, ha az évek során fellazult is. Közülük megemlíteném a kiváló szobrász Melocco Miklós nevét, valamint a jelenleg is professzorként ténykedő Gyürk István nevét, aki – biztos te is tudod – Ausztráliában volt nagykövet.

- Ráadásul a Piarista Diákszövetségben is kezdetben aktívan vettél részt. Tudom, egy időben a Diákszövetségünk elnökhelyettese voltál.

- Igen. Antall József volt az elnök, én az egyik helyettese.

- Irodalmi vonalon, tehát pályádon is tartottál kapcsolatot volt piar diák „kollegákkal”?

- Igen. Példaként említem, hogy Pilinszky Jánossal gyakran találkoztam hosszas eszmecserék erejéig. Korunk legnagyobb, a világirodalomban is számontartott költője volt. Sokszor voltam együtt Örkény Istvánnal is Szigligeten az ottani alkotóházban. És persze egykori eskető papommal, a neves hittudóssal és nagy írói tehetségű Jelenits Istvánnal (Pistával) is kapcsolatban maradtam. Nem hallgathatok arról sem, hogy egyik legjobb barátom: Rónay László ugyancsak piarista diák volt, néhány esztendővel alattam, és ugyancsak a piaristák növendéke, majd maga is piarista szerzetes és tanár Lukács László, a Vigília főszerkesztője, aki szintén a szűkebb baráti körömhöz tartozik.

Köszönöm a finom kávé, a dedikált ajándékkönyvet és főleg azt, hogy időt szakítottál erre a – számomra oly kellemes és érdekes – beszélgetésre. Biztos vagyok benne, hogy öregdiák társaink is érdeklődéssel fogják olvasni majd a visszaemlékezéseidből készült beszámolót.

KECSKEMÉTI piaristák

Piarista Ifjúsági Találkozó Krakkóban

Kecskemétről majd negyven diák utazott a hétvégén (okt. 13-15.) Krakkóba, hogy a többi piarista iskolából érkező fiatallal együtt részt vegyenek a lengyel piaristák ifjúsági találkozásán, az SMP-n.

A program során meghallgathattunk több tanúságtételt is, beszélgettünk kiscsoportokban, és szombat délben együtt ünnepelhettük a lengyel piarista közösséggel Krzysztof Świdorski piarista szerzetes ünnepélyes fogadalomtételét, amellyel végleg elköteleződött a piarista közösségben. Szombat délután megcsodáltuk Krakkó belvárosát, este pedig hatalmas partit szerveztek nekünk, ahol kitáncolhatta magát a csapat. Az este zenés szentségimádással zárult.

2024 nyarán a piaristák nyári ifjúsági találkozásának (PYM) Magyarország ad majd helyet, találkozzunk 2024. július 22-28. között Vácon!

*Szakálné Harkai Rita és Szabó Dániel SP kísérők
Forrás: kecskemet.piarista.hu*

Holczer József nyugalmazott piarista atya kitüntetése

Toldy Ferenc-díjat kapott Holczer József piarista atya, kecskeméti iskolánk nyugalmazott magyar szakos tanára, Pilinszky- és Lőrincze-díjas nyelvművelő, költő, irodalmár.

A Toldy Ferenc-díjat 1981-ben alapította a Magyar Irodalomtörténeti Társaság az egyetemi, főiskolai oktatók, kutatók, muzeológusok, általános és középiskolai tanárok irodalomtörténeti munkásságának elismerésére. A díjjal oklevelet és emlékérmét kap a kitüntetett irodalmár.

Az elismerést a piarista rendházban 2023. május 18-án, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Bács-Kiskun Vármegyei Tagozata és a helyi kecskeméti csoport képviselői, valamint dr. Mák Kornél, a vármegyei közgyűlés alelnöke, Lévai Jánosné és Leviczky Cirill kecskeméti önkormányzati képviselők jelenlétében nyújtották át Holczer Józsefnek. A díjazott életművét Fábiánné Dr. Senczi Ibolya, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság alelnöke méltatta.

Az ünnepség során Bereznai Zsuzsanna, Farkashalmi Erzsébet és Bajtai Mária verseket adott elő Holczer József tanár úr életművéből. Mindemellert maga a díjazott is közreműködött az ünnepi műsorban újabb keletű nyelvi írásainak felolvasásával.

Kiemelt köszönet illeti Bajtai Máriát, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság kecskeméti képviselőjét, aki megszervezte a díjátadó ünnepséget.

*Nagy Attila Sch. P. házfőnök
Forrás: kecskemet.piarista.hu*

Holczer József

MOSONMAGYARÓVÁRI piaristák

Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért

Október 18-án világszerte, így Mosonmagyaróváron is a rózsafüzért imádkozták fiatalok, hogy béke legyen a világon.

Iskolánk közel 500 tanulója és tanárai csatlakoztak ahhoz az imalánchoz, amely a venezuelai Caracasból indult. 2005-ben néhány gyermek egy út menti szentélyben imádkozta a rózsafüzért. Az ott lévő felnőttek közül többen is mélyen átélték a Szűzanya jelenlétét. Mi az öt tizedet egy-egy földrészért ajánlottuk fel, szemléltetésként pedig térképeket helyeztünk ki a kontinensekről. Az első tizedet közösen Európáért mondtuk, majd az iskola különböző pontjaira vonultunk: az alsósok az amerikaiakért, az 5-7.

Kép és szöveg forrás: Facebook/Piarista Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda

SZEGEDI piaristák

*Pedro Aguado generális atya
magyarországi vizitációján*

Többszörösen díjazott a Piarista 300 éve Szegeden kötet

Szeged legrégebbi, regionális jelentőségű középiskolájának 300 éves történetét a várostörténetbe ágyazva, a mai diákok, olvasók számára érdekesen, képekkel és rövid szövegekkel dolgozzuk föl. A koncepció megvalósítását segítette az iskola fenntartója, a Piarista Rend Magyar Tartománya budapesti gyűjteményei is, ahol gazdag, és jórészt ismeretlen levéltári, könyvtári és muzeális anyag, valamint ezeket ismerő munkatársak találhatók.

VÁCI piaristák

Milánói kerékpáros zarándoklat

Július 17-én egy igencsak összeszokott csapat (döntően a tavalyi római kerékpárosok) ismét nyeregbe pattantak, ezúttal Milánó volt a cél.

Ám ez a cél csak rész cél, hiszen a végső terv az út folytatása és a piarista rendalapító, Kalazanci Szent Jó-

zsef szülőfalujának felkeresése a jövő nyáron. Utunk feléig jutottunk tehát idén.

A csapat igazán gyönyörű tájakon haladt, a Dráva partja, Ptuj, Celje, Bled után az Alpok-Adria kerékpárút nyomvonala adta az irányt. Útközben mind a táj, mind

Fotó: Váci Piarista Iskola

a hangulatos kis városok képe igazán emlékezetessé tették az utat. Olaszországban is kis utakon, lenyűgöző

tájakon haladtunk, amely érintette Padovát, Veronát, a Garda-tavat, Bresciát és Gorgonzolat. Milánót a 9. napon értük el. A város látványosságainak meglátogatása mellett jutott idő elvegyülni a nyüzsgő nagyváros olaszos forgatagában is. A milánói székesegyház, a II. Victor Emanuel Corso, a Scala, a Sforzák vára mellett sok kedves templom, tér és utca marad emlékezetes.

A csapat tudatosan ismerkedett Kalazancius életével is, minden este közös ima, napi reflexió után a rendálpító életútját tanulmányoztuk.

Az összetartozásunk mellett megéltük a teremtett világ szépségének ünnepét, a sok-sok jóakarátú ember befogadó vendégszeretetét és rajtuk keresztül az Isten gondoskodását is.

Kalász Ákos

---

100 éves a (Váci) Piarista Diákszövetség

2023. június 10-én különféle programokkal készülünk, a Váci tagozat első családi napjára, a Váci Piarista Diákszövetség megalakulásának 100. évfordulójára. A várakozás izgalmával tekintettünk a napra, reméltük, hogy kitart a jó idő, minden jól sikerül és az évfordulóhoz méltó lesz az esemény. Rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk, hogy végre van egy olyan program amire a családok is el tudnak jönni, várta őket az ugrálóvár, a játékos tetoválások, arcfestés, a nagyobbakat a tornaterem és a focipálya. Ugyan az égiek egy rövid záporral félbeszakították az eseményt, azonban ez nem szegte a résztvevők kedvét. Páran az esőt látva haza indultak, de legtöbben maradtak. Az ugrálóvár mellett percenként jelentek meg a csillogószemű gyerekek és kérdezték lehet-e már menni, reménykedtek, hogy hátha kiszárad és újra birtokba vehetik.

Ilyen a Váci Piarista Diákszövetség sorsa is, amikor pontosan 100 évvel ezelőtt megalakult, tele volt reménnyel. Terveket szöttek, hogyan lehetne az öregdiákokat összeverbuválni, segíteni egymást, támogatást nyújtani az egyetemistáknak. Akkoriban az egyesületek nagy lendülettel fejlődtek, sorra alakultak meg az iskolák mellett a piarista diákszövetségek, aztán jött a világháború, ezer sebből vérezve, sok öregdiaktársukat elveszítve, de megmaradtak a diákszövetségek. Bízta benne, hogy majd újraindul az élet, azonban a kommunizmus nem preferálta az egyesületeket, az ellenállás lehetőségét látta bennük. 1946 nyarán más civil egyesületekhez hasonlóan betiltották a diákszövetséget, a legtöbben azt érezték, hogy a diákszövetségnek vége. Allítólag akkoriban Andreánszky Gábor professzor a rendház ebédlőjében közölte a piarista atyákkal, hogy „Jégkorszak következik reánk, de a geológiai jégkorszakokat is mindig felmelegedés követte. Egyetlen eljegesedés sem tudta elpusztítani az életet. Mi is túl fogjuk élni!” Sokan nem hittek benne, a piarista diák azonban „makacsjószág”, mindig megtalálja a módját a túlélésnek. Habár 1948-ban államosították a váci

piarista iskolát. Egy maroknyi társaság, Ludmány Antal atya köré szerveződve 1949-ben életre hívta a váci Szent Anna kórust. Mivel az államhatalom a kórusokat nem tiltotta be, tulajdonképpen ez lehetett egy közösség túlélésének a formája. Sietve alapszabályt alkottak, szigorúan vették a feladataikat. Figyelve a diktatúra árgus szeméire, sokszor olyan belső nyelvezetet használtak, amit csak ők értettek. Néger spirituálékat és egyházi énekeket énekeltek a piarista templomban. A hatalom azonban ezt sem tűrte sokáig, a lázadás csíráját látta bennük. 1956 után a kórus munkája is egyre nehezebbé vált, pár évvel később a vezetőjüket Vajta Gábort, Borsodba helyezték. Ez ugyan nem jelentette a kórus végét, de innentől kezdve évente csak néhány alkalommal énekeltek, azért ez elegendő volt arra, hogy a közösség fennmaradjon. Évről évre reménykedtek, hogy egyszer majd másként lesz és véget ér az bizonyos jégkorszak, és igazuk lett. A munkával és reménnyel teli évek után 1992-ben tulajdonképpen a Szent Anna kórus tagjainak a segítségével alakult újjá a Magyar Piarista Diákszövetség

Váci Tagozata. Színes programok, neves előadók és a kecskeméti hagyományokból merítve évente szerveztek piarista vacsora jellemezte a működésüket. A tagság azonban öregedett, tudták ezt jól, és évente próbálták felvenni a kapcsolatot a fiatalabb öregdiáksággal. A megújulás lehetősége azonban más irányból jött. A piarista diák társas lény, mindig keresi a kapcsolódást a hozzá hasonlókkal. Így történt ez a 2005-ben is amikor néhány öregdiákban felmerül az igény, hogy jó lenne ezt a közösséget tovább fenntartani, összejární, beszélgetni, megvitatni az élet nagy dolgait. Azonban nem volt erre megfelelő helyszín. Ekkor vetették, fel, hogy kellene egy erre alkalmas klubhelyiséget építeni. Ezzel az igénnyel járultak az akkori igazgató Nyeste Pál elé, aki meglepődve a kérésen, arra kérte őket fejtsék ki pontosan mit is szeretnének. Kifejtették, ők is életre hívtak egy alapszabályt és saját forrásaikból, jó pár öregdiák és az iskola segítségével

megalapították a Váci Piarista Öregdiáklklubot, ami 2005 szeptembere óta várja a váci öregdiákokat. Így a két oldalról felmerülő fiatalítási igény példásan zajlott le a tagozat életében. A fiatalok fokozatosan vették át a működtetést.

100 éves jubileumi családi napon már ezek a fiatalok és gyermekeik várták, hogy a szél elsodorja a felhőket az égről és újra beköszöntsön a jó idő. Bízva a Gondviselésben közösen a templomba vonultunk és mire a Tartomány Főnök Atya által celebrált mise véget ért, akárcsak a diákszövetség 100 éves történetében, úgy a családi napon is újra előbújt a nap a felhők közül. Mivel biztonsági okokból az ugrálóvárat már aznap nem lehetett újra birtokba venni, a gyerekek belevetették magukat a játékok, tetoválások és az arcfestés birodalmában. Tették ezt olyan hévvel, hogy bizony jó pár felnőttet is sikerült kifesteniük. Ezzel párhuzamosan elkészült egy regiment számára

is elegendő gulyás és jócskán megfogyatkozott a több mint 200 palacsinta száma is. Miután az idősebbek focikupája végetért, gyerekek vették birtokukba a focipályát. Ezt követően hiába sötétedett be és kezdett cseperegni az eső, így is alig lehetett őket lecsalogatni a pályáról.

Az est további része már lazább hangulatban telt, volt, aki a Piarklubban vett részt egy kötetlen beszélgetésen Paumann Dani olimpiai ezüstérmes öregdiaktársunkkal, volt aki aznap játszó BL döntőt nézte a kivetítőn. Jó volt látni, hogy a diákszövetség ma is él és a jégkorszakot követően (noha csak egy szombati napra), de 100 évvel a kezdetek után is újra birtokba vehették az öregdiákok az iskola udvarát. A arcfestő és az udvaron játszó csemetéket tekintve, tán még az utánpótlásban is reménykedhetünk. :)

Balázs Sándor
Az MPDSZ Váci Tagozatának elnöke

BUDAPESTI piaristák

A Piarista Múzeum „EMBERNEK LENNI” című virtuális kiállítása a 60 éve elhunyt Sík Sándor emlékére

Sík Sándor

Piarista tanár, tartományfőnök, költő, műfordító, irodalomtörténész, egyházi író, cserkészvezető, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, Kossuth-díjas, a

20. század jelentős magyar lírikusa - ha felsoroljuk Sík Sándor „wikipédia-címkeit”, akkor látható, hogy pusztán életrajzi adatai, szerepkörei, eredményei, sikerei is bőven megtöltenének egy kiállítást. Kicsit igyekszünk ezek mögé is betekinteni, amikor felidézünk, hogyan bontogatta a szárnyait költőként, hogyan próbált fegyelmezni vagy éppen demokratikus lenni kezdő tanárként, hogyan tutajozott végig a Vág folyón cserkészeivel, hogyan élte meg tábori lelkészként az I. világháborút, hogyan inspirálta diákjait, Szerb Antalt, hogyan beszélgetett át egy egész éjszakát József Attilával, hogyan lett Radnóti Miklósnak apja helyett apja, hogyan élte meg a zsidóság üldözését és a II. világháborút és hogyan lett tartományfőnökként oly sokak lelki atyja.

Forrás: Facebook/Piarista Múzeum

„Megemlékezés a Piarista Rend elhunyt tagjairól”

Leginkább úgy tudunk megemlékezni azokról, akik elmennek, ha megpróbálunk a tőlük tanult értékek szerint élni. Imáinkkal forduljunk bizalommal Atyánkhoz, az Istenhez az összes elhunyt piarista szerzetesért. Az Úr az ő végtelen szeretetében adja meg nekik azt a teljességet, amelyre mindannyian vágyunk, és amelyet mindannyiunknak megígért. Nyugodjanak békében Isten szerető ölelésében!

Atyánk, tekints testvéreinkre, akik előttünk fáradoztak az ifjúság nevelésének szőlőjében! Fogadd őket

magadhoz, Mária, Isten anyja mellé, a kicsinyeknek és szegényeknek fenntartott országban, hogy csillagokként ragyogjanak örökkévalóságodban, és közbenjárásuk segítsen, hogy nagylelkűbben szolgáljuk egy boldogabb és testvéribb világ építését, Krisztus, a te Fiad, a mi Mesterünk által!

Ámen

Forrás: Facebook/Magyar Piarista Diákszövetség

Beszélgetés a villamosmérnök végzettségű Wettstein József Sch.P. hittan- és matematika tanárral

Ha szerénységet, szorgalmat, mindenki felé mindig kisugárzó készséget mutató valakit ki akarnánk emelni, akkor egyből (a jelzők miatt a szerénysége okán biztosan tiltakozó) Wettstein József piarista atyát lehetne példaként említeni. Halk szavú, sokoldalú, kicsit „művészalkatú” atya. Élete egyáltalán nem sablonos, hiszen szokatlan módon elektromérnökként került a piaristák közösségébe. Szakpárosítása sem szokványos: hittan–matematika. De hogyan is lett az egykori szorgos, tehetséges piarista diákból mérnök, majd tanár?

- *Nemrégén vehetted át a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetését. Sikeres életed (tudom, megint elhárítod a jelzőt) kezdetéről, a családi háttérről szíjál pár szót.*

- Jogi végzettségű édesapám 8 éven keresztül a Gulag poklait élte át. 32 évesen tért haza, édesanyám visszaváráros szeretetével találkozva. Édesanyám (akit, tőled tudom, ismertél) orvosként 87 éves koráig nagy lelkiismeretességgel dolgozott. Őt gyermekük született, testvéreim az egészségügyi pályát választották, hárman közülük orvosok lettek, legkisebb húgom gyógytornász.

- *Te aztán nem követted édesanyád hagyományát, egyedül te nem indultál egészségügyi pályán, hanem...*

- A Piarista Gimnáziumba kerülve kiváló tanárain meghatározó hatással voltak rám a „szakirányom” megtalálásában. Itt elsősorban Pogány János és Kovács Mihály tanár urak szerepére szeretnék utalni.

- *Gondolom neked nem kellett félned a félelmetes hírű és még annál is nagyobb tudású, általam rém szigorúnak tartott Pogány tanár úrtól.*

- A matematikát már az általános iskolában is nagyon szerettem. A gimnáziumban négy éven keresztül – mint említettem – kiváló matektanárom volt Pogány tanár úr személyében. Végzős koromban az OKTV 6. helyezette lettem, aminek (maximális pontszámomnak) köszönhetően felvételt nyertem a BME villamosmérnöki karára.

- *Ilyen kimagasló eredménnyel és tudással hát nem matematika tanár szeretnél volna lenni?*

- Az a helyzet, hogy Kovács Mihály fizikatanárom ráirányította a figyelmemet az akkor bontakozó számítástechnikára és annak gyakorlati kilátásaira. Így aztán nem a matek szakra jelentkeztem.

- *Látom, Pogány és Kovács tanár urak meghatározó hatással voltak érdeklődésed elmélyítésére és a szakmai irányvonalad megtalálásában. Kiváló gimnáziumi szereplésed, ragyogó eredményeid és hát az OKTV-ben elért előkelő helyezésed révén a BME villamosmérnöki karára bejutottál, ahol is villamosmérnöki diplomát szereztél. Főként mi vezetett – mérnök létedre - a piarista paptanári élet felé? Már az egyetemen is erős elhatározás érett meg benned?*

- A család és a gimnázium hatását követően az egyetemi éveim alatt erősödött meg bennem a hivatásválasztás. Ebben az is szerepet játszott, hogy plébániánkon egy nagyon lelkes atya ragyogóan összehozta a fiatalságot, baráti közösséget formálva. Hamarosan a plébánia ministránsvezetője lettem, s már az egyetemen bekapcsolódtam szakközépiskolások matematika-korrepetálásába. Miközben a ministránsok számára rádióépítő szakkört és nyári túrákat szerveztem.

- *Tartottad a kapcsolatot volt gimnáziumoddal és az ot-tani tanáraiddal?*

- Igen, gyakran bejártam a volt iskolámba, felkeresve több tanáromat, akiktől tanári jellegű tevékenységemmel kapcsolatos tanácsokat kértem és kaptam, de a piarista szerzetesi étellel kapcsolatos kérdésekre is kaptam válaszokat.

- *Diákokkal is kapcsolatban álltál, nem csak pár volt piarista tanároddal?*

- Biztos tudod, akkoriban a diáktúrák kísérői szerzetesnövendékek, kispapok voltak, de Pázmándy és Varga tanár urak többször is megengedték, hogy „segédvezető” lehessenek a téli-nyári túrákon, sőt egyéb osztályprogramokon is részt vehettem.

- *Ez igen!*

- Sőt még érettségi bankettre is kaptam egyszer meghívást.

- *Látom, egyetemi éveid alatt is nagyon szoros kapcsolatban maradtál a piaristákkal, ami nyilvánvalóan meghatározó lehetett számodra a piarista hivatás, szerzetes-tanári élet melletti döntésedben.*

- Valóban, ez így volt, az egyetem befejezése évében friss diplomás elektromérnökként rögtön beléptem a rendbe.

- *De mint mérnök hogyan lehettél tanár?*

- A noviciátus után volt iskolámban, a Műszaki Egyetemen mérnök-tanári oklevelet szereztem, így már „jogosult” lettem tanítani.

- *Gondolom, matematika-oktatással kezdted meg tanári pályádat.*

- Igen, de közben a Hittudományi Akadémián teológiai tanulmányokat folytattam.

- *Mikor volt a pappá szentelésed?*

- 1985-ben. A licenciátusi fokozatot megszerelve matematika–hittan szakos piarista paptanár lettem.

- *Egyfolytában, megszakítás nélkül tanítottál?*

- 1986-ban két éves ösztöndíjjal Párizsba kerültem.

- *Ott milyen „szakterületen” tanultál?*

- Nagy örömmel a Francia Püspöki Kar által létrehozott Audiovizuális Hitoktatási Intézet tanfolyamán vehet-

tem részt. Az itt beszerzett fotó- és videófelszerelésekkel felvértezve hazatérésem (1988) után tudtam kamatoztatni az onnan hozott felszerelésekkel frissen felszedett tudásomat.

- *Közismert, hogy milyen híres lett az általad életre hívott audiovizuális szakkör (AVK). Mondanál erről pár szót?*

- Az AVK-szakkör kétéves szaktanfolyam keretében megtanítja a fiatalokat a fotózásra, videokamerával és videószerkesztési programmal dolgozni, s ezen az új audiovizuális nyelvezeten kommunikálni.

- *Hány filmet készített a szakkör?*

- 30 év alatt több mint 300 diákfilm készült.

- *Közben milyen változások történtek?*

- A 90-es években a VITEO Egyesület keresztény témájú filmek, videokazetták kölcsönzésén dolgozott, de a DVD-re már nem tudunk átállni. Az AVK szakkörünk szervezésében elindult az Országos Ökumenikus Diákfilm szemle, felszólítva 10-18 éves diákokat rövidfilmek készítésére és persze azok versenyeztetésére.

- *Visszatérve a pesti tanári éveidre az oktatás (és az AVK-szakköri tevékenységed mellett) volt-e más megbízatásod?*

- Mint említettem, matematikát tanítottam, közben többször (hatszor) is voltam osztályfőnök, s két alkalommal a budapesti rendház, egy alkalommal pedig a váci rendház vezetését bízták rám.

- *Gondolom most is számos tevékenységet folytatsz...*

- Főleg az AVK-szakkör vezetése és az Ökumenikus Diákfilm szemle szervezése jelent sok feladatot - a rendi munka mellett. Közben ez év márciusában tartományi asszisztensnek választottak meg, ahol is három másik rendtársammal igyekszünk segíteni Zsódi Viktor tartományfőnök munkáját.

Töretlen aktivitás jellemzi sokoldalú tevékenységedet, amelyben téled megszokottan mindig maximálisan helytállsz. További tevékenységedhez lapunk nevében további sikereket kívánva, kérjük Rád Isten áldását.

dr. Kölcsei Tamás

A Mária Rádió ferences tanár múltú műsorigazgatóját kérdeztük

Beszélgetés Milán atyával, az egykori piarista diákkal

A rendszeres rádióhallgatók, de főleg az egyházi műsorok kedvelőinek körében jól ismert a Mária Rádióban az igen kellemes hangú, bölcs gondolatokat, a hit adományát közvetítő Milán atya. Lukovits Milán ferences atyáról van szó, aki piarista gimnáziumi múlttal ferences szerzetes lett. Tanár, iskolaigazgató, majd 2019 óta a Mária Rádió műsorigazgatója. Változatos, igen tartalmas életéről, piarista gimnáziumi emlékeiről, áldásos tevékenységéről kérdezzük.

- *Az öregdiáktársi barátság szellemétől vezérelve közvetlen hangnemben: tegeződve teszem fel lapunk nevében a kérdéseket. Hogy is volt a ferences szerzetesség előtt a piarista gimis múlt? Miért választottad a Piarista Gimnáziumot és nem a „távoli” ferences gimnáziumot?*

- Az nem volt kérdés, hogy egyházi iskolába megyek. Egyáltalán nagy dolognak számított egyházi iskolába kerülni. Akkoriban is csak nyolc ilyen volt az országban, végül is másodlagosnak számított, hogy melyikbe kerülök, mert azért elég hasonló szellemisége volt ezeknek az iskoláknak. A piaristákról tudtam, hogy náluk magasak a követelmények. Igaz, előbb ismertem meg a ferenceseket, mivel a piarista templomtól távol laktunk, így a hozzánk közeli Pasaréti téri ferences templomba jártam misére és ott ministrálni.

- *Hogyan emlékszel a gimnáziumi éveidre? A gimnázium szellemiségére?*

- Büszkén és örömmel gondolok vissza a gimnáziumban eltöltött évekre, volt osztályfőnökünk, Görbe László

tanár úr matek óráira és egyáltalán ragyogó tanítási módszereire. Felejthetetlenek voltak ezek, és később tanári működésemben is iránymutatóak voltak tanítási és emberi tulajdonságai. És hát nagy hatással volt rám Jelenits tanár úr is. Arról nem is beszélve, hogy felejthetetlen élményt jelentett számomra vele Rómába biciklizni. Ha azt kérdezed, kik voltak példaképeim, egyértelműen az előbb említett két tanáromra gondolok. Persze többi tanáromra is hálával, szeretettel gondolok vissza. Kétségtelen, a piaristák mindig kiemelkedően magas színvonalat képviseltek. Gyakran került szóba, hogy miért volt ilyen kiváló a piaristák oktatása. Ilyenkor – kicsit viccelődve – azt szokták felhozni, hogy náluk naponta két (!) tanári konferenciára is sor került, nevezetesen naponta az ebédelés és a vacsorázás során tapasztalataikat, megfigyeléseiket osztályszinten, sőt még tanulókra lebontva is meg tudták beszélni.

- *Azt tudjuk rólad, hogy matematika–fizika szakos ferences tanár lettél. A tanárszak-választásban meghatározóak voltak-e a gimnáziumi tanáraid? Milyen tanuló voltál? Feltételezem, matematikából és fizikából kiváló jegyeid lehettek.*

- Sokan megkérdezték már tőlem, hogy a matematikához „eredetileg” kiváló adottságom volt-e, minthogy matek–fizika tanárszakot akartam választani. Erre csak azt tudom mondani, hogy nem kell erre születni. Egyszerűen megtanultam és jó jegyem is lett. Nem voltam egyébként kitűnő tanuló, erős négyes szintet értem el. Egyedül biológiából voltam gyöngye, az valahogy távol

állt tőlem. A gimnáziumban kristályosodott ki bennem, hogy tanár szeretnék lenni, így aztán érettségi után elvégeztem a teológiát és az ELTE-n matek–fizika tanári diplomát szereztem.

- *Ferences lettél, és matek–fizika tanárként kezdted meg tevékenységedet. Melyik ferences gimnáziumban kezdted és meddig tanítottál ott? Szentendre? Esztergom?*

-Végzés után rögtön Szentendrén kezdtem el tanítani. Ha azt kérdezed tőlem, hogy a matekot (és fizikát) „piarista módszerrel” tanítottam-e, könnyű a válaszom erre. Nincs külön piarista vagy külön ferences módszer. Ha a színvonalra kérdezel és némi összehasonlítást vársz a két gimnázium között, hát az egyházi gimnáziumok összehasonlítása során valóban mindig kitűnt a pesti piarista gimnázium (meg hát Pannonhalma is).

- *Milyen is volt az ottani (szentendrei) gimnázium múltja, szellemisége? Milyen változásokon ment keresztül?*

- Egy ilyen kicsi városban korábban nem volt gimnázium. Amikor megnyílt a ferences gimnázium, 1950-ben oda főleg olyan diákok iratkoztak be, akiket származásuk miatt máshol nem vettek volna fel, mert szüleiknek a Horthy-korszakban betöltött állásuk miatt (nem kellett ahhoz magas rang) gyerekeik kegyvesztettek lettek az új rendszer szemében, B-listára kerültek. Szentendre kezdetben egy jó színvonalú iskolának számított. Majd eljött az az időszak, a 70-es évek és a 80-as évek eleje, amikor már jóval kevesebb jelentkező volt – a puha diktatúra idején. Egyszerűen akkor szinte mindenkit felvettek, aki ide jelentkezett. Utána a 80-as évektől kezdve viszont kezdett felfutni a jelentkezők száma, legtöbbször már túljelentkezés formájában, s akkor erőteljes színvonal-emelkedés következett be.

Utólag végigtekintve azt tapasztaltam, hogy a kezdeti időszakban ideológiai nyomás ért minket kívülről, ugyanakkor egy támogató, együttműködő szülői háttér volt a másik oldalon. A rendszerváltozás után igaz megszűnt az ideológiai nyomás, de megmaradt a támogató-együttműködő szülői háttér. És mi a helyzet ma? Ma a gyerekek neveltetési szintje, vallásossága igen különböző. Ugyanakkor messze nincsen már meg a támogató együttműködés, a stabil szülői háttér. A 90-es évek végén az már általános lett, hogy egy osztályban volt két-három olyan gyerek, akiknek elváltak a szülei vagy gyakori volt a nem ép családi háttér. Napjainkban stabil támogató családi háttérről nem lehet beszélni. Tulajdonképpen ezek mellett, hogy van-e pénz vagy nincs, az sem mellékes, de nem old meg mindent a pénz.

- *Úgy tudom, Szentendre után három éven keresztül Esztergomban tanítottál, ott voltál igazgató. Erre a három évre hogyan emlékszel?*

- Az iskolavezetés során is tanítottam, és nem is minimális óraszámban. De jellegénél fogva tevékenységem csak egy része volt a tanítás, másik inkább a tanárok támogatása, az iskolai élet összehangolása. Mindig is törekedtem arra, hogy szoros kapcsolatot tartsak a tanár kollégákkal. Megbeszéltük egy adott osztály helyzetét vagy akár egy problémás gyereket is.

- *Ismeretes, hogy 2019-ben a Mária Rádió műsorigazgatójává neveztek ki. Egy komoly, tudom, sikeres tanári múlttal a hátad mögött nem volt szakmailag merőben új és szokatlan a műsorigazgatói tevékenység a Mária Rádiónál? Szólnál pár szót a Rádióról?*

-Kb. 80 országban működik. 30 éve indult el Olaszországban, mely modellt más országok is, így Magyarország is átvette tőlük. Nálunk 17 éve működik a Mária Rádió. Tevékenységére jellemző, hogy nincs benne pártpolitika és reklám. A hallgatók támogatásával működik. Nagyon fontos megjegyezni, hogy a következő alapelvek érvényesülnek tevékenységében: a katolikus egyház irányvonalát követi és három pillére van a műsornak, nagyjából egyenlő időaráfordítással. Ugye az egyik az imádság, a másik a katolikus tanítás, tanúságtétel, a harmadik pedig az életvezetés. Az életvezetés témába sok minden belefér, így a családi élet kérdései, a kultúra, társadalmi kérdések (például kisebbségek, cigányok stb.) Természetesen egy megfelelő színvonal elérésétől nem tekinthetünk el. A nap 24 órájában szól és az év minden napján! Tehát nincs éjszakai szünet, mert folyamatosan működik.

- *Hányan dolgoztok a Rádiónál?*

- A rádióknak van egy állandó munkatársi gárdája (12 fő körüli), és hozzá csatlakoznak az önkéntesek, akik száma közel 1300-at tesz ki. A stábnak tulajdonképpen az a dolga, hogy szervezze az önkéntesek munkáját, aminek köszönhetően a műsor 98%-át az önkéntesek „gyártják” vagy készítik. Nagyon szoros az együttműködés velük, mindent megbeszélünk. Igen jó, ha valakinek van egy jó ötlete, elgondolása. Mindig megbeszéljük a feladatok, keresünk valakit: „csinálj nekünk műsort, akár sorozatot”, és ha egy műsor beindul, az mindenképpen katolikus jellegű legyen és hát természetesen összhangban rádióknk szellemiségével. Nálunk is, mint esetleg más rádiónál is, mindig van egy éles téma és egy havi téma.

- *Január 14-én este a Piarista Kápolnában megemlékezés volt a Mária Rádió megalapításának 17. évfordulójáról. Alkalmam volt ezen a szentmisén részt venni. Székely János püspök szép szavakkal köszönte meg a Mária Rádió áldásos tevékenységét. Lelkes munkatársaid közösségét Szt. Pál példájával érzékeltetve „Krisztus szerelmeinek” nevezve.*

- Jólestek a Mária Rádiót méltató és elismerő szavak. Ami engem illet, külön öröm volt számomra, hogy a misére Jelenits tanár is el tudott jönni.

- *Mint volt piarista diák biztos tudsz a Piarista Diákszövetségről (MPDSZ, elnök: Strommer Pál)?*

- Rendszeresen megkapom interneten a Piarista Diáklapot, így tájékozott vagyok a Diákszövetség életéről, tevékenységéről.

Lapunk nevében köszönöm a beszélgetést. Reméljük, a jövőben is gyakran hallunk a Rádióban! Tevékenységben további sikereket, örömet, Isten áldását kérjük, hogy a hit kincsét továbbra is tudd lélekemelő szavainkkal közvetíteni!

dr. Kölcsei Tamás

Emlékezés a nagy nevetetőre, Szuhay Balázásra

Régi híres piarista diákok imponálóan gazdag listáját böngészve igencsak ritkán tűnik fel egy-egy híres színész neve, még kevésbé egy komikusé. Ezért is feltűnő Szuhay Balázs, a kitűnő parodista, vígjátékok írója nevének felbukkanása. Ki is volt ő, az idősebb nemzedékek egyik kedvence, egykori piarista diáktársunk?

A piarista évekre, tanárookra emlékezve

Szuhay Balázs Szluha Balázs néven született prominens felmenőkkel rendelkező értelmiségi családban. Már kisgyermekkorban rajongott a moziért. Latabár Kálmán, Kabos Gyula, de mindenekelőtt a Stan és Pan filmek szereplői kápráztatták el. Édesapját korán elvesztette, ami mély nyomot hagyott érzékeny lelkében. Szerény körülmények között éltek, majd a pesti Piarista Gimnáziumba került. A később oly híressé váló színész, komikus mindig a legnagyobb elismerés és tisztelet hangján emlékezett vissza a tanáira, különösen Sík Sándor és Öveges tanár urakra. Könyvében („Kiadom magam”) így emlékszik vissza tanáira: „Kegyes tanítótrend, s e nevükhöz méltónak bizonyultak. Nagyszerű pedagógusok, életük egyetlen célja és értelme a tanítás, és ezt mindig a legmagasabb fokon végezték. Szigorúak voltak, de nem vaskalaposak. Semmi „papos” nem volt bennük, szerzetes voltuknak pedig végképp semmi jelét nem adták”.

„Hogyan lett belőled színész?” – kérdezte Öveges tanár úr

Sík Sándor a hittant, a másik emlékezetes tanára, Öveges József a matematikát és fizikát tanította. Ez utóbbi bármennyire is kiváló tanár volt, mint írja róla: „egyike volt a legkiválóbb pedagógusoknak, de az én esetemben csődöt mondott minden igyekezete”. Kb. 20 év múlva, mint már híres színész találkozott a buszon Öveges tanár úrral, aki nem ismerte fel régi tanítványát. „Maga kicsoda?” - kérdezte a tanár. „Szuhay Balázs vagyok” – így a válasz, mire a tanár. „Ezt a nevet soha nem hallottam”. Ekkor jutott a színész eszébe, hogy az ő eredeti nevét, Szluha Balázst kellett volna elsőként mondani. Öveges tanár úr arca erre felderült: „Szluha Balázs hiszen te egy rendes úri gyerek voltál, hogyan lett belőled színész?”

Aztán pár nap múlva Öveges tanár úr jelentkezett nála: „Meg akarlak nézni” - és eljött. Utána együtt vacsoráztak. A tanár úr így szólt: „Nézd fiam, én már akkor sejtettem, hogy matematikus vagy fizikus nem lesz belőled. De azért ez túlzás! Miért lettél te pont színész?!”

Szluhából Szuhay...

Amikor Szuhay Balázs már kezdett a színészi pályán befutni, egyre ismertebb lett, javasolták, hogy a „fura” vezetéknevét változtassa meg. De akkoriban a névváltoztatáshoz három nevet kellett megadni, hogy a hivatalos közeg azok közül döntsön a „helyes” név kiválasz-

tásához. Egyik szellemes színésztársa javasolta „Add be a Kossuth, Széchenyi nevet, persze harmadikként a Szuhai nevet”. Ha nem is így kapta meg a nevét, de színészberekben (és országosan) Szuhay Balázs néven lett híres.

Színésznek vagy paptanárnak lenni?

Visszatérve gimnazista éveire talán egyetlen kellemetlen emléke volt az, hogy akkoriban a mozi látogatáshoz engedélyt kellett kérni, és ha engedély nélkül rajtakapták, „kegyetlen” büntetésben részesült: eltiltották a diáksapka viselésétől. Szorgos diákként rendszeresen ministrált a hajnali 4:30 kor kezdődő „szimultán” miséken, mert egyszerre több mellékoltárnál is segédkezett, mint írja: „remek pendlizésre volt szükség a helytálláshoz”.

Első „komoly” színpadi fellépését a piaristáknak köszönhette. 1947 karácsonyán betlehemes fesztivál volt az Operaházban, ő Szent Józsefet alakította olyan nagy izgalommal, hogy sokáig nem is értette, hogyan tudta ezt túlélni. A színjátszás egyre jobban érdekelte, és így könnyen felhagyott azzal a gondolattal, hogy latin-magyar szakos paptanár legyen. Mint írja: „a magányos, befelé forduló papi élet helyett egyre inkább a közösséget adó, szereplőt, nézőt egyaránt vidámmá varázsló színpad vonzott”.

Feltartóztathatatlan színészi karrier

Színészi karrierje során a legnagyobb komikusokkal játszhatott együtt, Kazal Lászlóval gyermekkori kedvenc kettősében, a Stan és Pan-ban játszhatott, de a nagy komikusok, parodisták közül szinte mindenki-vel. Sőt, Latabár Kálmánnal még tegeződhetett is, ami roppant elismerésnek számított. Több neves színháznak lett nagyrabecsült tagja, miközben csak úgy ontotta a kabarédarabokat, vígjátékokat, villámtréfákat. Kiváló parodista volt, közben rendszeresen publikált, három könyvet is írt, egy időben a Ludas Matyi főszerkesztőjeként tevékenykedett. Mint sokoldalú, de főleg ragyogó komikus színész országos híru lett, mégis szinkronszínészként vált rendkívül népszerű, felkapott, az utca embere által is ismert színésszé. Elég most Kandur Bandit megszemélyesítő hangjára gondolnunk, és már nevetünk is...

Népszerű, felkapott színészként sem felejtkezett el a Piarista Gimnáziumban eltöltött évekről, mint láthatuk: szeretettel és tisztelettel emlékezett vissza a gimnazista évekre és tanáira. De ezeket a visszaemlékezéseket is a rá jellemző derű, finom humor hatotta át. Korát meghazudtoló pajkos mosolya, huncut tekintete most is visszaköszön. Hát ilyen volt ő, a nagy nevetető egykori piarista diák.

dr. Kölcsei Tamás

Osztálytalálkozók

Egy különleges, 76. éves osztálytalálkozó

Kedves Mikecz Tamás Barátom!

Idén tartottuk a 76. érettségi találkozónkat, amelyről beszámolókat, tavaly pedig a 75.-iket, amelyről a tavalyi őszi Piarista Diák beszámolt, de sajnos a képek lemaradtak. Tudomásom szerint, és a Piarista Rend tudomása szerint 75. éves érettségi találkozóról nem volt megemlékezés tartva még a pesti gimnáziumban.

Szeretettel küldöm a beszámolót:

A Magyar Kegyes Tanítórend Budapesti Gimnáziumban

Barsai János öregdiák Ruppert József Sch. P. és két egykori osztálytársa, Bendefy István és Jeszenszky Andor társaságában.

mában 1947-ben érettségizett még életben és Magyarországon lévő diákjai (Barsai János, Bendefy István, Jeszenszky Andor) 2023. június 3-án szentmisére jöttek össze a gimnázium kápolnájában. A szentmisén részt vett 2 feleség és több özvegy feleség is. A szentmise megtartására Ruppert József tanár urat kértem meg, aki ezt szívesen elvállalta. Ezúton is köszönöm neki! A tanár úr igen szép homíliát mondott részünkre. A szentmisében hálát adtunk a Jó Istennek az életünkért és köszönetet mondtunk a Piarista Rendnek a tanításért és nevelésért. A mi hosszú életünk első része, amit a Piarista Gimnáziumban töltöttünk, beleesett a háborúba. Ez sok szenvedéssel járt, az iskola is megsérült, de rendben leérettségiztünk 1947-ben. A Magyar Kegyes Tanítórend budapesti gimnáziumában 1939-47 között kiváló tanáraink voltak, akik olyan ismereteket adtak, hogy azokkal a Műegyetemen is megálltam a helyemet, a hazai és külföldi egyéb tanulmányaim és munkáim során is. Emberszeretet tanultam, együtt jártunk református, evangélikus, görögkatolikus és zsidó osztálytársakkal. Fizikai nevelést is kaptunk egészségünk megtartására. Igen hálás vagyok a Rendnek, tanárainknak és a gimnáziumnak.

A szentmise után a Száz éves étteremben ebédeltünk, ahol baráti beszélgetést folytattunk.

dr. eng. Barsai János

Dr. Jelenits István 90. születésnapja

2022. december 16-án a budapesti Piarista Gimnázium kápolnájában köszöntöttük Jelenits tanár urat 90. születésnapján. A szentmisét öregdiák társunk, Erdő Péter bíboros úr mutatta be.

Korábban olvastam az interjúkat, amiket a tanár úr adott közelgő születésnapja előtt. Így nem ért meglepetésként, amikor láttam, hogy a tanár úr a szentmise legnagyobb részében széken ülve vett részt. Ő, akit tanáromként ülni soha nem láttam, már nem tudta volna végig állni a szentmisét. Igen, a test megfáradt és meggörnyedt, de a szemek barátságosan és mosolyogva tekintettek körbe.

A szentmise végén megköszönte a részvételt, a köszöntést. Ekkor azonban az interjúk során említett dadogást nem észleltem, a szavak, a mondatok rendben, a tanár úr ismert stílusában következtek egymás után, nem nélkülözve a szelíd humort sem.

A köszönő beszéd után személyesen is lehetett gratulálni, köszönetet mondani a tanár úrnak. Természetesen én is sorba álltam. A sorállás közben gondolkodtam, mit is lehetne megköszönni szeretett tanáromnak? Az emlékezetes tanórákat, ahol addig igencsak hiányos ismereteim gyarapodtak Homéroszról, Vergiliusról, Horatiusról, Dantéról? A hittanórák, diákmisei prédikációk világos

útmutatását? A lelkigyakorlatok eligazító előadásait? A Biblia-órák sok évtizedes munkáját? Előadásokat, melyeknek köszönhetően a számomra sokáig „külsőnek maradó” Pilinszky János művei végül is „belsővé” válhattak? A magánéleti segítségeket? Sokat, immár 1969 óta, amikor elkezdtem az első osztályt a gimnáziumban.

Nem vagyok színész, akik évekig tanulják, hogy az érzelmeiket uralni, irányítani tudják. Így amikor én kerültem a tanár úr elé, csak ennyit bírtam kipréselni a számon: „A Jóisten áldjon meg, tanár úr!”

dr. Szabó András (Budapest, 1969-73)

*dr. Jelenits István.
Fotó: Csapó Viktória*

Idén decemberben szeretnénk megünnepelni dr. Antall József piarista öregdiák, a néhai miniszterelnök halálának 30. évfordulóját

Kedves Öregdiáktársak!

Az Elnökség ezúton tájékoztatja a Diákszövetség tagjait, hogy Antall József öregdiáktársunk halálának 30. évfordulója alkalmából 2023. decemberben szeretnénk méltó módon megemlékezni Magyarországot egykori miniszterelnökéről.

Kérjük az egykori diáktársakat, akik fotókkal, bármilyen anyaggal rendelkeznek a néhai miniszterelnökről, és kérjük azokat is, akik szívesen írnának megemlékezést,

laudációt Antall Józsefről, vagy bármilyen eddig nem publikált fotóval, közös baráti, közéleti élménnyel rendelkeznek róla, küldjék el szerkesztőségünknek november 30-áig!

Email cím: elnokseg@piarista.hu

Köszönettel

*a Piarista Diák szerkesztőbizottsága és
a Diákszövetség Elnöksége*

Beszélgetés a maratonfutó perjellel, Marton Bernát piarista öregdiákkal

2023. március 30-án a Magyar Újságírók Szövetsége (MÚOSZ) Életmód és Egészség Szakosztályának rendezésében beszélgetésre hívták Marton Bernát zirci ciszterci perjelt, volt piarista diákot. A Perjel úrral való beszélgetéshez „moderátori” szerepben öregdiáktársunkat, a Piarista diák újság munkatársát, dr. Kölcei Tamást kérték fel. A beszélgetésre nevezett öregdiák társunk („illegálisan”) több volt piarista diákot is meghívott, külön Urbanek Rudolf piarista atyát, aki a Perjel úrnak iskolatársa volt. Majd megkezdődött Perjel úr élményszerű beszámolója.

Bernát atya több mint öt évtizeden keresztül Dallasban, az ottani ciszterci gimnáziumban tanított, s 55 éves kora után belekezdett a maratonfutásba. A világ egyetlen maratonfutó szerzeteseként („running monk”) hamarosan szédületes – egyházi berkekben hihetetlen - teljesítményével hívta fel magára a figyelmet. Ezeknek az élményeknek a felidézését megelőzően röviden kitért a kezdetekre, amikor is piarista diákként több mint egy évet járt gimnáziumunkba, a Mikszáth Kálmán térre. Felelevenítette iskolai élményeit, a tanáraival kapcsolatos szép emlékeket. Mivel az újságírók a MÚOSZ részéről – értelmetlenül - kevesen jelentek meg, így a hallgatóság „piarista többségű” volt. A hivatalos beszélgetés végeztével több öregdiáktársunk és Urbanek atya ottmaradt és

meghitt, igazi „piarista hangulatban” folyt a szűk körű beszélgetés. A teremből végül (a „záróra” miatt) szinte kitéssékelve távozott a társaság, de még hazafelé is az úton folytatódott a vidám diskurzus. A résztvevőknek ez az este maradandó élményt jelentett, amelyről jó szívvel közöljük ezt a rövid beszámolót.

Hiába, az ilyen spontán dolgok, piarista találkozások mindig jók és érdekesek!

*dr. Mikecz Tamás
Piarista Diák szerkesztő*

Magyar Piarista Diákszövetség Közhasznú szervezet

Elnök: Strommer Pál, **Főtítkár:** dr. Wiedemann János

Adószám: 19013581-1-41

Számlaszám: 1. számla: CIB Bank: 10700024-70492613-5110 0005

BIC (SWIFT) kód: CIBHHUHB

IBAN szám: HU26 1070 0024 7049 2613 5110 0005 és

2. számla: OTP Bank: 11708001-20504685

BIC (SWIFT) kód: OTPVHUBH

IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Székhely: 1052 Budapest, Piarista köz 1.

Honlap: <http://www.mpdsz.hu>

E-mail: iroda@mpdsz.piarista.hu

Tagnyilvántartási ügyek:

Urbán Gergely +36 30 941 2474

E-mail cím: urban.gergely@mpdsz.piarista.hu

Hivatalos órák: az irodai ügyelet a járvány ideje alatt szünetel

Gazdasági ügyek: dr. Kovács György

E-mail cím: drgykovacs@gmail.com

Tagdíj: aktív keresőknek évi 7000 Ft. Nyugdíjasoknak, tanulóknak évi 3000 Ft. Külföldön élők tagdíja 40 € vagy annak megfelelő más deviza.

Adományokat a fenti számlákon köszönettel fogadunk. Befizetés a kiküldött csekkel vagy banki átutalással a fenti számlákra lehetséges.

Készült a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával.

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

A Piarista Diák következő, 97. száma 2024. tavaszán jelenik meg.

Lapzárta: 2024. március 15.

Piarista Diák • Kiadja a Magyar Piarista Diákszövetség • Nyilvántartási szám: 163/440/1/2008
Szerkeszti a Sajtóbizottság: Borza György senior és dr. Mikecz Tamás, Felelős kiadó: Strommer Pál elnök